

TEM analyyseja • 115/2023

Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2023

Erno Mähönen – Liisa Larja – Minna Ylikännö

ISSN 1797-5271

ISBN 978-952-327-695-6

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2023

Erno Mähönen – Liisa Larja – Minna Ylikännö

Työ- ja elinkeinoministeriö
Ministry of Economic Affairs and Employment

Email: etunimi.sukunimi@gov.fi

Helsinki, toukokuu 2023

ERNO MÄHÖNEN – LIISA LARJA – MINNA YLIKÄNNÖ: TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN LYHYEN AIKAVÄLIN TYÖMARKKINAENNUSTE, KEVÄT 2023

Työ- ja elinkeinoministeriö julkaisee lyhyen aikavälin työmarkkinaennusteensa keväällä ja syksyllä. Ennusteen tarkoituksena on muodostaa ministeriön asiantuntijanäkemyks lähiajan kehityksestä ja toimia siten sekä oman politiikkavalmistelun taustana että markkinainformaationa muille käyttäjille. Työmarkkinaennusteemme laatimisessa nojataan valtionvarainministeriön talousennusteeseen. Ennusteen painopistealue on oman työmarkkinaennusteen laatiminen. Tässä hyödynnetään myös muuta työ- ja elinkeinohallinnossa tehtävää työtä, kuten aluetaloukskatsauksia ja rekrytointiongelmien seurantatietoja. Ennuste julkaistaan TEM analyysien -verkkojulkaisuna ministeriön julkisella palvelimella.

Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennusteiden taustalla on tilastollinen aikasarja-analyysi, jossa on hyödynnetty Tilastokeskuksen työvoimatutkimusta, työnvälitystilaston työttömyystilastoja, kansantalouden tilinpidon tilastoja, väestötilastoja sekä valtionvarainministeriön talousennustetta ja Tilastokeskuksen väestöennustetta. Kvantitatiivisten aikasarjaennusteiden lisäksi lopullisissa ennusteissa sovellettu asiantuntijaharkintaa ja hyödynnetty erilaisia suhdanneindikaattoreita sekä huomioitu kvalitatiivisia politiikkatekijöitä. Analyysit on toteutettu ARIMA-menetelmillä SPSS-ohjelmistolla.

Ennusteen ovat laatineet *Erno Mähönen, Liisa Larja ja Minna Ylikännö*

Keskeiset tulokset:

Talouskehitys

- Työmarkkinaennusteemme perustuu valtiovarainministeriön suhdanne-ennusteeseen, jonka mukaan BKT laskee 0,2 % kuluvana vuonna, kasvaa jälleen 1,3 % vuonna 2024 ja 1,6 % vuonna 2025.

Työvoiman kysyntä ja tarjonta

- Työllisyys kasvaa vuonna 2023 enää noin 5 000 hengellä, pääasiassa ikääntyvien työllisyyskasvun vuoksi. Vuodenvaihteen 2023–2024 ympärillä työllisyudessa tapahtuu väliaikainen notkahdus. Työllisyyden kasvu jää vuonna 2024, enää 1 000 henkeen, mutta vahvistuu vuonna 2025 noin 18 000 henkeen. Työllisyys kasvaa lähinnä palvelualoilla.
- Voimakas nettomaahanmuutto on lisännyt työvoiman määrää viime vuosina. Vuonna 2023 kasvu oli noin 12 000, vuonna 2024 noin 5 000 ja vuonna 2025 noin 10 000 henkilöä. Ilman maahanmuuttoa työvoiman määrä vähenee ja vaikeuttaa osaavan työvoiman saatavuutta. .
- Vain muutama tuhat Ukrainasta tilapäisen suojelun statuksella Suomeen tulleista on hakenut Suomesta kotikuntaa, eivätkä he näin ollen näy Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mittaamassa työvoimassa.
- Työllisyyden kasvu on vielä kuluvan vuoden alussa ollut vahvaa ja 20–64-vuotiaiden työllisyysaste laskee 0,1 prosenttiyksiköllä 78,0 prosenttiin vuonna 2023 ja kasvaa 0,1 prosenttiyksiköllä vuonna 2024. Vuonna 2025 työllisyysaste nousee jo 78,7 prosenttiin. 15–64-vuotiaiden työllisyysaste on tänä vuonna 73,6 %, vuonna 2024 73,7 % ja 74,2 % vuonna 2025.
- Työttömyysaste nousee 7,0 prosenttiin vuonna 2023 ja 7,1 prosenttiin vuonna 2024. Vuonna 2025 työllisyyskasvun elpyminen laskee työttömyysasteen 6,8 prosenttiin.

Työttömyyden rakenne

- Työttömien työnhakijoiden määrä te-palveluissa ei enää laske, ja kääntyy lievään kasvuun vuonna 2023. Ukrainalaispakolaisten rekisteröityminen työttömäksi työnhakijoiksi vaikuttaa työttömyyslukuihin.
- Työttömiä työnhakijoita on keskimäärin 257 000 vuonna 2023, saman verran vuonna 2024 ja 255 000 vuonna 2025.
- Pitkäaikaistyöttömien määrän laskee vuoteen 2023 saakka ja kääntyy kasvuun vuonna 2024. Pitkäaikaistyöttömiä on 88 000 vuonna 2023, 91 000 vuonna 2024 ja 94 000 vuonna 2025.
- Nuorisotyöttömyyden lasku pysähtyy. Nuorisotyöttömiä on 28 000 vuonna 2023, 28 000 vuonna 2024 ja 27 000 vuonna 2025.

Asiasanat: Talouskehitys, suhdanteet, työmarkkinat, työttömyys, työvoiman saatavuus

Key results

Economic prospects

- Our labour market forecast relies on economic forecast by Ministry of Finance, which concludes that GDP will decline by 0.2 % in 2023 and grow again by 1.3 in 2024 and 1.6 % in 2025.

Demand and supply for labour

- The number of employed persons will increase by only 5, 000 in 2023, mostly elderly. Between 2023 and 2024 there will be a temporary drop in monthly employment figures. The growth of employment will be only 1,000 persons in 2024, but will become stronger, 18,000 persons, in 2025. Employment growth will be seen mainly at the service sector.
- A strong net immigration has contributed to the growth of the labour force in the past few years. Labour force will increase by about 12,000 in the year 2023. For the year 2024 there will be growth of 5,000 persons, and 10,000 in 2025. Future net immigration can radically affect the projection. Only a few thousand Ukrainian refugees have applied for home municipality and are thus counted as part of the labour force by Labour Force Survey.
- Employment growth has been strong during this year and the employment rate of 20–64-year-olds decline by 0.1 per cent to 78.0% in 2023, grow by 0.1 per cent in 2024, and reach 78.7% in 2025. The employment rate of 15–64-year-olds will be 73.6% this year, 73.7% in 2024, and 74.2% in 2025.
- Unemployment rate will rise to 7.0% in 2023 and to 7.1% in 2024. As employment growth will become stronger, unemployment rate will decrease again to 6.8% in 2025.

Unemployment structure

- The number of registered unemployed does not decrease anymore, and will turn to grow in 2023. The number will be 257,000 in 2023. In 2024 the number will stay at 257,000 and in 2025 drop in to 255,000. Ukrainian refugees registrating as unemployed jobseekers affects register unemployment.
- Long-term unemployment continues to decline until 2023 and starts growing again in 2024. The number of long-term unemployed will be 88,000 in 2023; 91,000 in 2024 and 94,000 in 2025.
- The decline in youth unemployment is about to end. There will be 28 000 young unemployed in 2023; 28,000 in 2024 and 27,000 in 2025.

Key words: Economic development, business cycles, labour market, unemployment, labour availability

SISÄLLYS

1. Työmarkkinoiden taantuma jää lyhytaikaiseksi.....	7
2. Työllisyyden kasvu tyssää pariksi vuodeksi.....	9
Kohtaanto-ongelma ja työvoimapula rajoittavat edelleen työllisyyden kasvua	10
Työllisyys kääntyy laskuun tämän vuoden aikana ja elpyy jälleen ensi vuonna	13
Kysynnän heikkeneminen näkyy eniten rakentamisessa	17
3. Työn tarjonta nojaa maahanmuuttoon.....	22
Väestökehitys ja nettomuutto määrittävät potentiaalisen työvoiman tarjonnan.....	22
Työvoiman tarjonnan ennuste vuosille 2023–2025	24
4. Työttömien työnhakijoiden ennustenäköymä synkistyy	26
Kustannustason nousu, heikkenevä talouskasvu ja ukrainalaispakolaisten rekisteröityminen te-palveluihin kääntävät työttömien työnhakijoiden määrän kasvuun ..	27
Työttömien ennusteura on olennaisesti synkempi kuin viime keväänä	30
Pitkäaikaistyöttömyys kääntyy kasvuun	31
Nuorten työttömien määrän lasku pysähtynyt	34
5. Yhteenveto	35
Liite 1: Menetelmäseloste.....	37
TEM-analyyseja -verkkajulkaisusarjassa aiemmin ilmestynyt	40

1. TYÖMARKKINOIDEN TAANTUMA JÄÄ LYHYTAIKAISEKSI

Energiakriisi, kiihtynyt inflaatio ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ovat olleet keskeisimmät Suomen ja muun euroalueen taloutta rasittaneet tekijät viimeisen vuoden aikana. Pitkälti näiden tekijöiden johdosta valtiovarainministeriö ennustaa Suomen talouden vajoavan lyhytkestoiseen taantumaan kuluvana vuonna. Taantuma on jo heijastunut myös työmarkkinoihin.

Joulukuusta 2022 alkaen on ollut nähtävissä tavanomaista suurempaa nousua lomautettujen määrässä te-palveluissa. Taustalla on kohonnut energian hinta, mikä lisää kustannuspaineita muun muassa kemianteollisuudessa ja energiaintensiivisessä metalliteollisuudessa. Myös rakentaminen on ollut vaisua johtuen materiaalihintojen noususta ja kasvaneista korkokustannuksista. Kuitenkaan kokonaistyöllisyydessä ei ole havaittu mainittavaa notkahdusta. Osa-aikatyön lisääntyminen onkin tukenut työllisyyttä taloudellisesti heikkona ajanjaksona.

Energiakriisi on toistaiseksi runnellut Suomea pelättyä vähemmän. Alkuvuodesta 2023 alkaen sähkön hinta on Suomen sähkömarkkina-alueella pysynyt melko maltillisena. Tätä on tukenut runsas tuulivoiman tuotanto, Ruotsin ja Norjan vesivoimaloiden hyvä tilanne ja Olkiluodon kolmannen ydinreaktorin käynnistyminen. Suomea on keskeisesti auttanut vähäinen kaasuriippuvuus ja kaasunsaannin turvaaminen nesteytetyn maakaasun (LNG) terminaalien kautta. Samaan aikaan energiakustannukset ovat nousseet Keski-Euroopan kilpailijamaissa, mikä on lievittänyt kriisin negatiivisia vaikutuksia kotimaassa.

Energiakriisi sai aikaan poikkeuksellisen vahvan ja äkillisen inflaation nousun Euroopassa vuonna 2022. Sen myötä Euroopan keskuspankki on nostanut ohjauksorkoa voimakkaasti, mikä on taas alkanut näkyä yritysten ja kansalaisten rahoituskustannuksissa. Inflaation sitkeys ja korkonäkymien epävarmuus luovat epävarmuutta myös työmarkkinoille. Kuitenkin vuodenvaihteen 2022–2023 palkkaneuvottelukierroksella sovitut palkankorotukset noudattavat pitkälti kilpailijamaissa sovittua korotuslinjaa ja ovat selvästi inflaatiota matalampia. Korkotason nousu näkyy kuitenkin suomalaisten kotitalouksien ostovoimassa muuta Eurooppaa nopeammin johtuen siitä, että Suomessa suurin osa asuntolainoista on sidottu vaihtuviin Euribor-korkoihin.

Venäjän hyökkäyssodalla Ukrainaa vastaan on Suomen työmarkkinoiden kannalta merkittäviä vaikutuksia ennen kaikkea kasvaneen ukrainalaisväestön myötä. Suomessa oleskelee tällä hetkellä arviolta 30 000 työkäistä ukrainalaista tilapäisen suojelun statuksella. Määrä on huomattavan suuri verrattuna tavanomaisiin maahanmuuttajaryhmiin. Näiden Ukrainasta paenneiden integroituminen osaksi Suomen työmarkkinoita vaikuttaa tavalla työllisyyden ja työttömyyden ennusteenäkymiin. Kuitenkin kevään 2023 aikana toistaiseksi vain pieni määrä Ukrainasta paenneita on hakenut Suomesta kotikuntaa, jolloin heidän vaikutuksensa työllisyys- ja työttömyysasteeseen on ollut vähäinen.

Maaliskuusta 2023 alkaen tilapäisen suojelun statuksella maahan saapuneiden on ollut mahdollista anoa itselleen kotikuntaa Suomesta. Tätä kautta Ukrainasta sodan takia paennut väestö alkaa tulla hiljalleen osaksi Suomen väestölaskentaa ja sitä kautta myös Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen otantaan. Täten he alkavat asteittain näkyä virallisissa työllisyys- ja työttömyyslukuissa. Muutama tuhat heistä on jo aiemmin ilmoittautunut TE-palveluihin, joskin vielä toistaiseksi melko harva on ollut työttömänä työnhakijana, suurempi osuus muissa työllisyyspalveluissa.

Työmarkkinaennusteen on vaikuttanut tällä kertaa tavallista enemmän myös väestökehitys. Maahanmuuton lisääntymisen seurauksena työkäinen 15–64-vuotias väestö kääntyi kasvuun, vaikka Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan sen oli odotettu laskevan edelleen. Suomeen kohdistunut työkäisten

muuttoliike on viime vuosina voimistunut selvästi, vaikkei Ukrainasta sotaa paenneita huomioitaisi. Vuonna 2022 Suomeen kohdistunut nettomaahanmuutto oli noin 35 000 henkeä, kun oli vielä vuonna 2021 noin 18 000 henkeä ja 15 000 henkeä vuonna 2020. Tilapäisen suojelun statuksella Ukrainasta maahan tulleita ei ole näissä luvuissa mukana. On kuitenkin epävarmaa, jääkö maahanmuuton lisääntyminen pysyväksi trendiksi ja vai onko kyse enemminkin väliaikaisesta koronakriisin jälkeisestä ilmiöstä.

Ennusteen laadintaan on tällä kertaa vaikuttanut, jälleen kerran, uudistukset Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksessa. Vuoden 2023 alusta alkaen Tilastokeskus on alkanut ilmoittaa työllisyysastetta ensisijaisesti ikäryhmässä 20–64 vuotta aiemman 15–64 vuotta -ikäryhmän sijaan. Näin ollen myös kevään 2023 ennusteessa työllisyysaste ennustetaan ensisijaisesti ikäryhmälle 20–64 vuotta ja toissijaisesti vanhalle ikäryhmälle 15–64 vuotta. Työmarkkinaennusteen kannalta uudistuksen etu on se, että jatkossa Suomen kansalliset työllisyysaste-ennusteet ovat jatkossa paremmin vertailukelpoisia EU-tilastoinnin (Eurostat, Labour Force Survey) ja EU-komission työllisyysennusteiden kanssa. Ennusteen julkaisua jatketaan tois-
taiseksi myös vanhalla ikäryhmällä, jotta vertailtavuus aiempiin ennusteisiin säilyy.

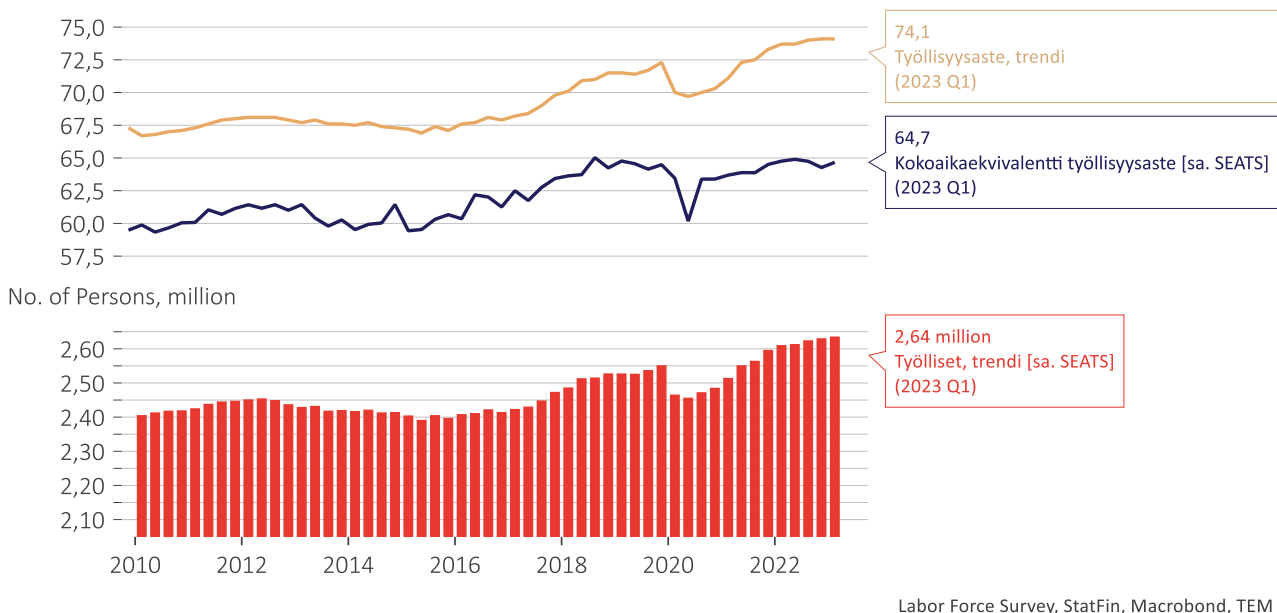
Työmarkkinaennusteessamme käytetään Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen 4.5.2021 julkaistua uuden määritelmän mukaista aikasarjaa¹. Työvoimatutkimuksen käsitteiden mukaisten työmarkkinatietojen (luvut 2–3) lisäksi julkaisemme ennusteet työ- ja elinkeinoministeriön tuottamasta rekisteripohjaisen työlläytystilaston mukaisen työttömyyden kehittymisestä (luku 4).

¹ [Miten uusia työllisyyslukuja pitäisi ymmärtää – nykyisiä ja menneitä? | Tieto&trendit \(stat.fi\)](#)

2. TYÖLLISYYDEN KASVU TYSSÄÄ PARIKSI VUODEKSI

Työllisyys on kehittynyt vahvasti viime vuosina kansantalouden haasteista – Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan, energiapulasta ja inflaation kiihtymisestä – huolimatta. Merkittävä syy tälle on osa-aikatyön lisääntyminen. Vuodesta 2015 osa-aikatyön osuus työllisistä on kasvanut noin 15 prosentista noin 19 prosenttiin. Osa-aikatyön lisääntyessä työllisyysasteen kasvuun riittää myös maltillisempi kasvu työn kysynnässä. Täten viime vuosille on ollut leimallista poikkeuksellisen vahva työllisyyskasvu suhteessa bruttokansantuotteen kehitykseen. Kokoaikaekvivalentilla, eli kokoaikaisiksi työllisiksi muunnettuna, mittaustavalla työllisyys on kuitenkin melko lähellä koronapandemiaa edeltävää tasoa vuoden 2019 lopussa, ja on maltillisessa laskussa.

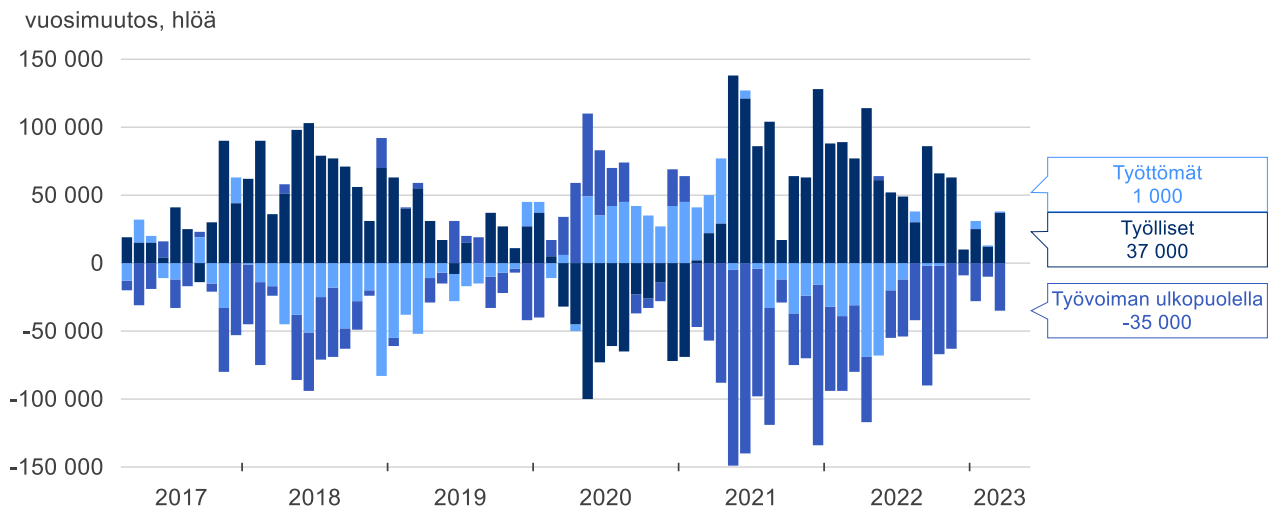
Kuvio 1. Työllisten määrä, työllisyysasteen trendi ja kokoaikaekvivalentti työllisyysaste

Vaikka korkotason nousu ja energiahintojen kasvu heikensivät Suomen talousnäkymiä vuodenvaihteessa 2022–2023, on pula osaavasta työvoimasta edelleen olennainen rajoite työllisyyskasvulle. Väestöllisen huoltosuhteen heikentyessä rakenteellinen kysyntä työvoimalle on vahvistunut. Työvoimapula oli selvästi nähtävissä jo ennen koronapandemiaa vuonna 2019, eikä koronakriisi muuttanut tilannetta kuin hetkellisesti vuonna 2020. Pian koronapandemian jälkeen työvoimapulan keskeisissä mittareissa, esimerkiksi avointen ja täyttämättä jääneiden työpaikkojen määrässä, rikottiin uusia ennätyksiä. Heikkenevän väestöllisen huoltosuhteen luoma tarve työvoimalle on rakenteellinen ilmiö, jota eivät taloussuhdan teet käännä. Ei ole nähtävissä, että Suomessa olisi myöskään sellaista palkkainflaatiota, joka voisi heikentää Suomen kansantalouden kilpailukykyä ja sitä kautta vähentää työvoiman kysyntää pitkäaikaisesti. Työvoimaa tullaan jatkossa tarvitsemaan sekä korvaamaan eläkkeelle siirtyviä että hoitamaan kasvavaa vanhusväestöä.

Vaikka työllisyyskasvu onkin vielä toistaiseksi jatkunut, on työttömien määrä kääntynyt jo lievään kasvuun. Työllisyyskasvua onkin pitänyt yllä työvoiman ulkopuolisten määrän supistuminen ja nettomaahanmuutto.

Kuvio 2. Väestö työmarkkina-aseman mukaan (15–74-vuotiaat)

Lähde: Statistics Finland, Labor Force Survey, TEM, Macrobond (3.2023)

Kohtaanto-ongelma ja työvoimapula rajoittavat edelleen työllisyyden kasvua

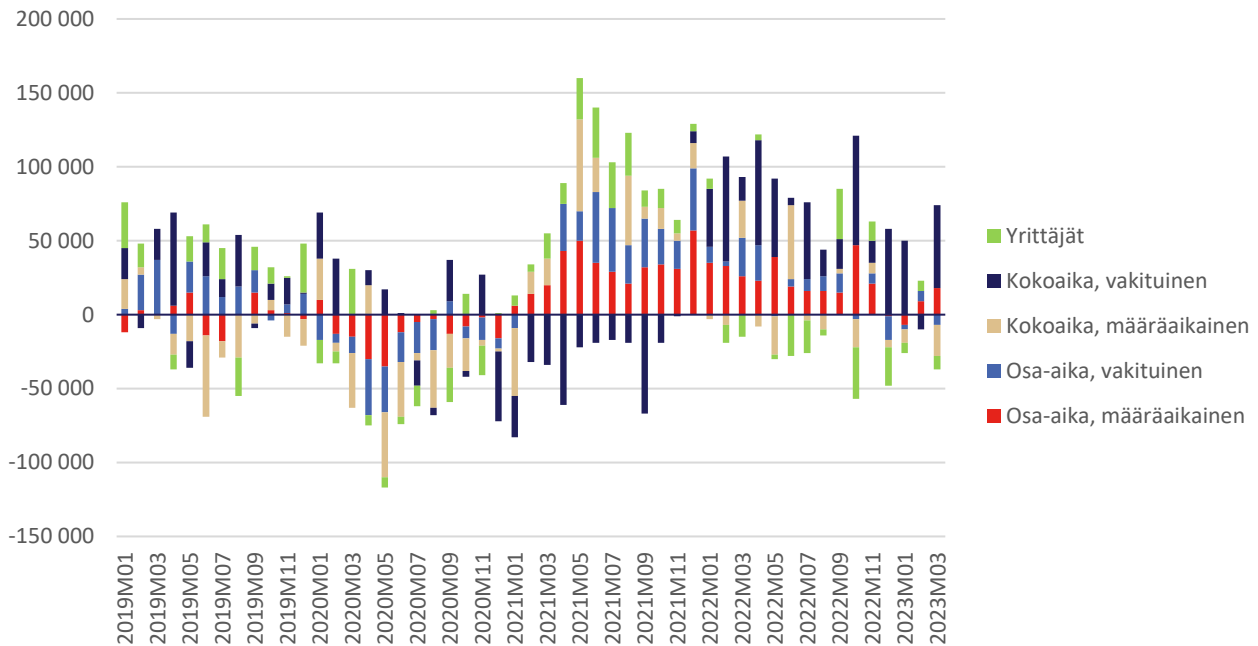
Keskeinen haaste Suomen työmarkkinoilla on kohtaanto-ongelma. Työ- ja elinkeinoministeriö julkaisi tammikuussa 2023 Työvoimatiekartat-hankkeen loppuraportin², jossa pureudutaan syvemmin kohtaanto-ongelmaan sekä alueellisesti että ammatillisesti. Raportin mukaan kohtaanto-ongelman syyt vaihtelevat ammattiteittain: joissain ammateissa on selkeää työvoiman yli- tai alitarjontaa, mutta on myös ammatteja joissa työvoima ei kohtaa ammatin eikä alueen sisällä. Näissä tapauksissa selkein syy kohtaannon heikkenemisellä on kasvu epätyypillisissä työsuhteissa, jotka eivät ole työnhakijalle houkuttelevia. Joissain ammateissa myös alueellinen liikkuvuus on havaittu ongelmaksi.

Kohtaanto-ongelma ja siitä johtuva yritysten ja julkisen sektorin kokemana työvoimapula on siis edelleen keskeinen rajoite työllisyyskasvulle Suomessa. Se rajoittaa työllisyyskasvun lisäksi myös talouskasvua. Kun työpaikkoja jää syntymättä, jää syntymättä myös kasvua.

Työmarkkinoilla on viime kuukausina ollut nähtävillä käänne osa-aikatyön määrän kehityksessä. Vuodenvaihteessa 2022–2023 osa-aikatyön määrä laski kun taas koko-aikatyön määrän kasvu jatkui edelleen vahvana. Kokonaisuutena on kuitenkin nähtävissä käänne heikompaan jo lähikuukausien aikana.

² Larja, Liisa & Peltonen, Juho (2023): Työvoimatiekartat-hankkeen loppuraportti. Työ- ja elinkeinoministeriö.

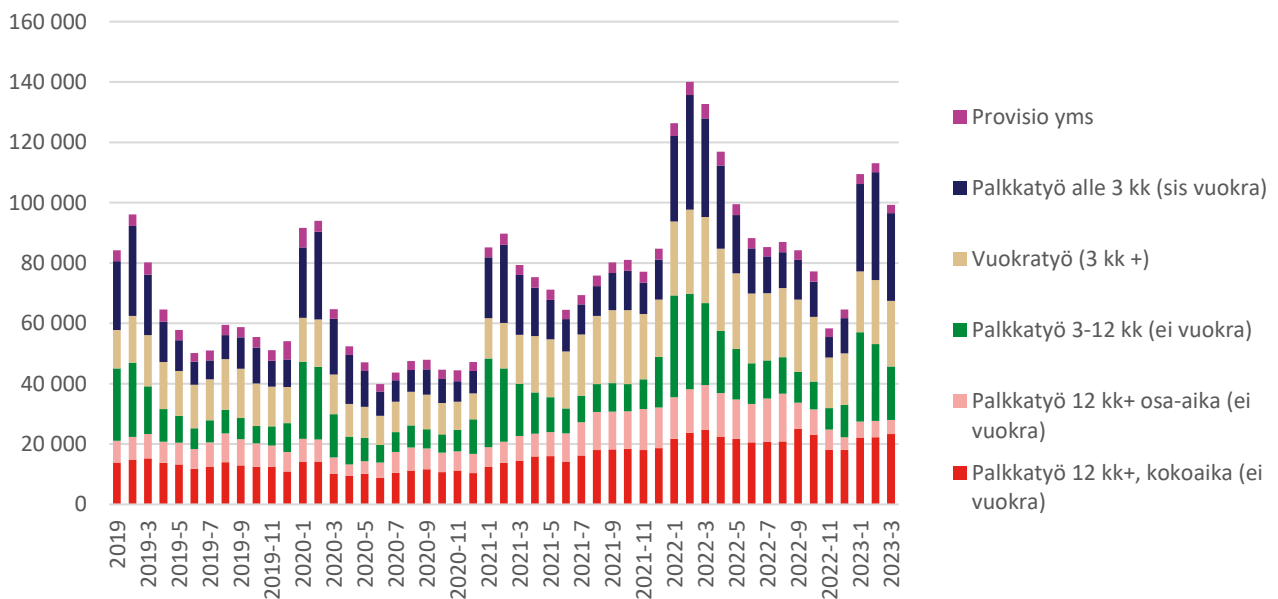
Kuvio 3. Muutos työllisyydessä edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna

Lähde: Työvoimatutkimus, Tilastokeskus

Erityisen selvästi negatiivinen käänne työmarkkinoilla näkyy julkiseen työnvälitykseen ilmoitetuissa avoimissa työpaikoissa. Niissä suunta on ollut alaspäin jo monta kuukautta erityisesti epätyypillisten työsuhteiden osalta.

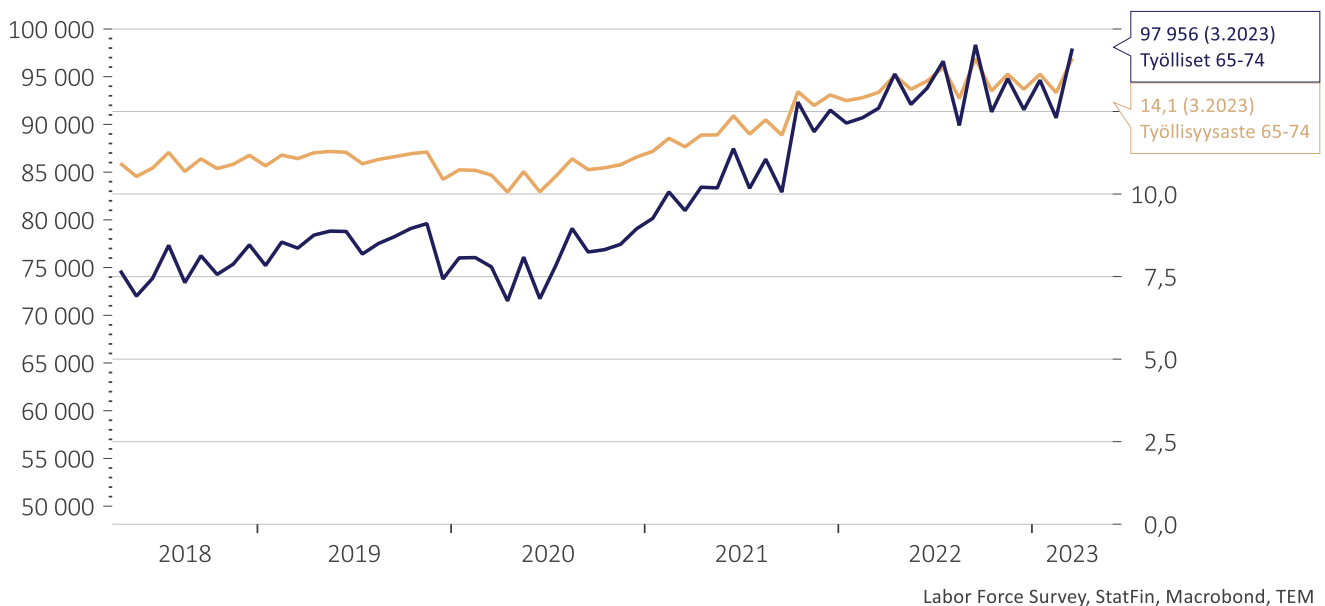
Kuvio 4. Julkiseen työnvälitykseen ilmoitetut avoimet paikat

Lähde: Työnvälitystilasto, työ- ja elinkeinoministeriö

Vaikka työllisten määrä on kasvanut kesän 2020 pohjalukemista lähes 200 000 hengellä, ei Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen työttömien määrässä³ ole tapahtunut kuin lievää laskua, noin 50 000 henkilön verran. Työvoima on siis kokonaisuudessa kasvanut merkittävästi ja työvoiman ulkopuolelta ollaan siirrytty työllisiksi sankoin joukoin. Tämä selittää osittain myös kasvua osa-aikatyössä. Ikääntyneiden työssäkäynti on kasvanut vahvasti eläkkeellejäämisen viivästyessä (ks. kuvio 5) ja eläkeläisten osa-aikaisen työssäkäynnin yleistyessä. Kuitenkin myös muista työvoiman ulkopuolisista ryhmistä on siirrytty työelämään. Muun muassa ulkomaan kansalaisten työllisyysasteessa on nähty myönteistä kehitystä erityisesti aikaisemmin heikosti työllistyneiden naisten osalta. Työvoimaa on lisännyt myös viime vuosina vahvistunut nettomaahanmuutto.

Kuvio 5. 65–74-vuotiaiden työllisten lukumäärä ja työllisyysaste

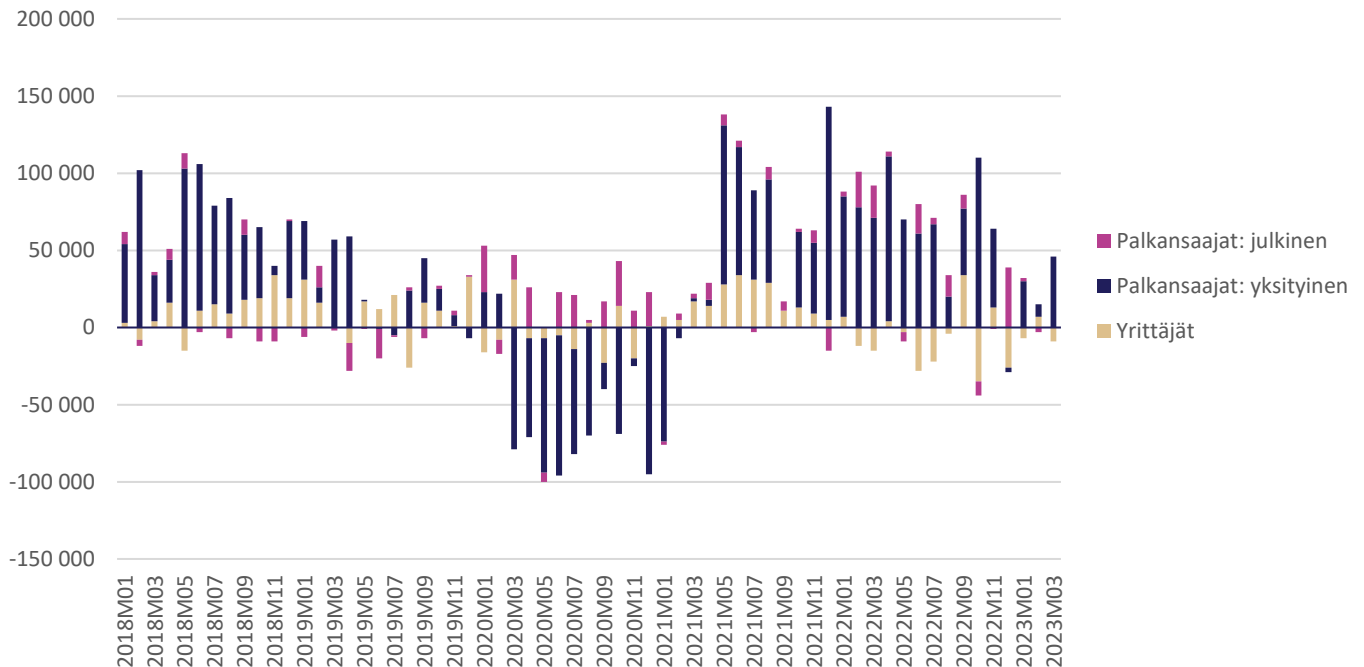

Osa-aikatyön osuuden kasvun ei kuitenkaan arvioida jatkuvan yhtä voimakkaana enää kovin kauaa. Ennen tai myöhemmin osa-aikatyön osuus tasaantuu ja tämä tulee näkymään myös työllisyyskehityksessä. Työ- ja elinkeinoministeriön työn kysynnän pohjaennuste on laadittu kokoaikaekvivalentin työllisten aikasarjan pohjalta, ja se pyrkii täten ottamaan mahdollisimman hyvin huomioon tapahtuneet muutokset osa-aikatyön osuudessa. On mahdollista, että talouden kääntyessä taantumaan osa-aikatyöllisten määrä voi jopa kääntyä laskuun.

Koronavuotta 2020 lukuun ottamatta työllisyyskasvu on viime aikoina ollut voimallisesti yksityisen sektorin vetämää. Työllisten määrä on jossain määrin kasvanut myös valtiolla ja kunnissa, mutta suurelta osin kasvu on tullut yksityiseltä sektorilta. Vuoden 2020 ja 2022 viimeisen vuosineljänneksen välillä työllisten määrä kasvoi yksityisellä sektorilla yhteensä 89 000 hengellä ja julkisella sektorilla 27 000 hengellä. Molemmilla sektoreilla merkittävä osa kasvusta on ollut osa-aikatyötä. Suurin kasvu osa-aikatyön määrässä on tapahtunut sosiaali- ja terveydenhuollossa.

³ Huom: lyhytkestoiset lomautukset eivät näy työttömyytenä Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksessa

Kuvio 6. Muutokset työllisyydessä kuukausittain työnantajasektorin mukaan

Lähde: Työvoimatutkimus, Tilastokeskus

Työllisyys kääntyy laskuun tämän vuoden aikana ja elpyy jälleen ensi vuonna

Valtiovarainministeriö on viimeisimmässä talousennusteessaan ennustanut talouden supistuvan 0,2 prosentilla vuonna 2023 ja kasvavan seuraavana vuonna 1,3 prosentilla. Suomen kansantalous vaipuu siis VM:n ennusteen mukaan lyhytaikaiseen taantumaan. VM:n BKT-ennuste toimii keskeisenä taustamuuttujana TEM:n työmarkkinaennusteessa.

On kuitenkin myös syytä, miksi valtiovarainministeriön ennustama⁴ lyhytaikainen taantuma vuonna 2023 ei välttämättä suuresti vaikuta työmarkkinoihin. Kohtaanto-ongelman ja heikkenevän väestöllisen huoltosuhteen vaikuttaessa taustalla työnantajilla on korkea kynnys irtisanoa, tai edes lomauttaa, osaavaa työvoimaa. On nimittäin riski, että työnantaja ei saa palkattua tilalle yhtä pätevää työvoimaa talouden elpymisessä. Tämä työvoiman hamstraus voi toimia tulppana pienissä lyhytkestoisissa taantumissa. Jos kuitenkin taantuma syvenee, ja useimmat työnantajat alkavat lomauttaa tai irtisanoa, saattavat muut seurata joukolla perästä. Tällöin työmarkkinoilla voi tapahtua varsin äkillinen käänne huonompaan.

Työ- ja elinkeinoministeriön työvoiman kysynnän ennustemalli perustuu kokoaikaekvivalenttiin työllisyysasteeseen, joka ottaa huomioon tehtyjen työtuntien määrän. Kun viime aikoina työtuntien määrä yhtä työllistä kohti on vähentynyt, on työllisyysaste voinut kasvaa myös hitaan talouskasvun aikana. Tässä tapahtui kuitenkin muutos vuoden 2023 ensimmäisessä vuosineljänneksessä, kun tehtyjen työtuntien

⁴ Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus, Kevät 2023

määrä työllistä kohden kääntyikin kasvuun. Toistaiseksi on vielä vaikea arvioida, onko muutos pysyvä vai onko kyseessä väliaikainen hyppy. Siitä huolimatta ennustenäkymää on tämän perusteella sopeutettu niin, ettei tuleville kvartaaleille enää ennusteta yhtä suurta kasvua osa-aikaisessa työllisyudessa. Myös aiemmissa viimeaikaisissa ennusteissa on oletettu, että työtuntien määrässä työllistä kohden tapahtuisi ennen pitkää tasaantumista, mikä näkyisi välillisesti työllisyysasteen kasvun hidastumisena.

Työllisten lukumäärän ennusteessa mukana ovat kaikki työlliset. Työllisyysasteen ikämääritelmä on kuitenkin nykyään 20–64-vuotiaat, vielä ennen vuoden vaihdetta 15–64-vuotiaat. Siten 65–75-vuotiaat työlliset eivät ole mukana työllisyysasteessa, siitäkään huolimatta, että tässä ikäryhmässä työllisyys on kasvanut jatkuvasti; nyt 65–74-vuotiaiden työllisyysaste on jo noin yli 14 %. Työllisyysaste ilmoitetaan ennusteessa sekä uudella että vanhalla ikäryhmityksellä. Ennustemalli arvioi työllisyyden kehitystä erikseen ikäryhmissä 15–19 ja 65–74 vuotta, jotta työllisyys- ja työttömyysasteet voidaan ennustaa yhdenmukaisesti.

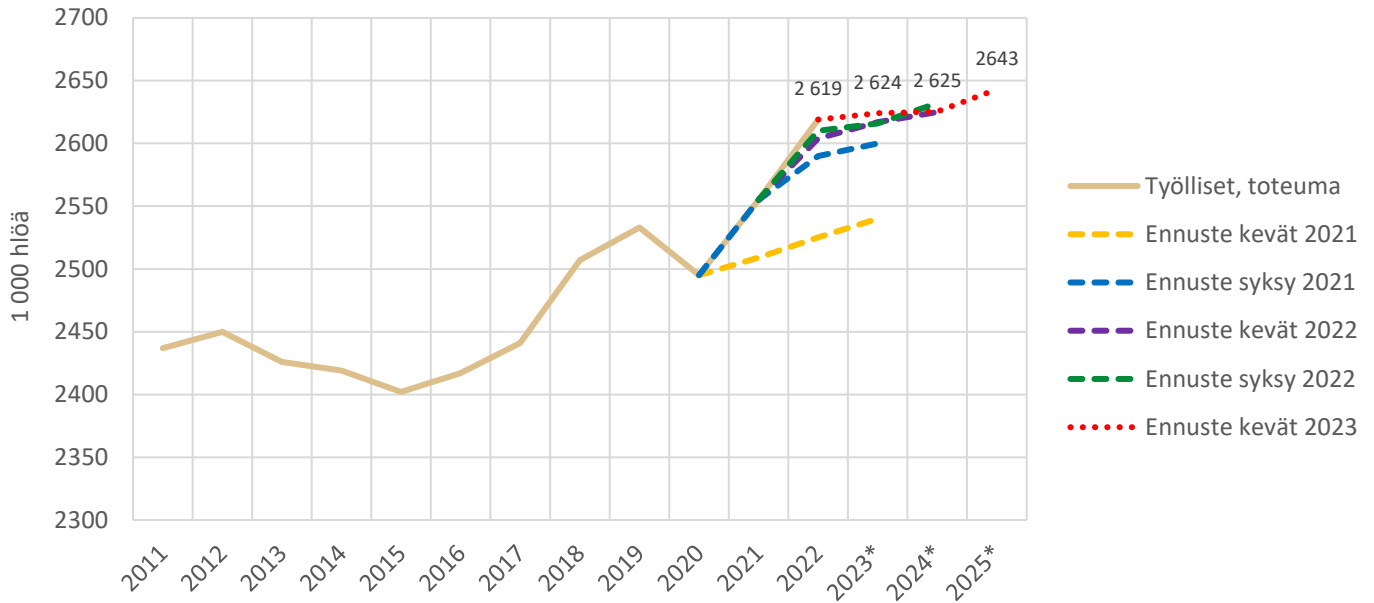
Aiemmasta ennusteesta poiketen tässä ennusteessa Ukrainasta paenneiden ei arvioida toistaiseksi vaikuttavan olennaisesti työllisyys- ja työttömyysasteisiin. Vaikka nykyisen arvion mukaan tässä ryhmässä työllisyysaste on toistaiseksi matala, vain noin 3 000 Ukrainasta tilapäisen suojelun statuksella Suomeen saapunutta työikäistä on hakenut Suomesta kotikuntaa. Näin ollen suurinta osaa ei lasketa mukaan Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen väestötantaan, eikä heidän maassaolonsa vaikuta Suomen työllisyys- tai työttömyysasteeseen. Ennusteen väestötietoja on korjattu Tilastokeskuksen väestöennusteen pohjalta ottamaan huomioon toteutuneen nettomaahanmuuton sekä arvion kotikunnan saavista Ukrainan sodan pakolaisista.

Työvoiman kysyntäennuste noudattelee tällä kertaa tulevien vuosien osalta pitkälti kahta edeltävää ennustetta. Vuoden 2023 osalta tämänkertainen ennustenäkymä on korkeampi kuin aiemmissa ennusteissa, mikä johtuu ennen kaikkea vahvasta työllisyyskehityksestä vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana. Aiemmalle ennuste-uralle palattaisiin kuitenkin jo vuonna 2024.

Ennusteessamme odotamme kuluvalle vuodelle työllisyyskasvun hidastuvan selvästi viime vuodesta ja asettuvan noin 5 000 työllisen kasvuun ja ensi vuonna noin 1 000 henkilöön (kuvio 8). Todennäköisesti kuukausitasolla tullaan näkemään laskua työllisyudessa vuosien 2023 ja 2024 aikana, mutta vuosimuutoksen arvioidaan asettuvan molempina vuosina lievästi positiiviseksi. Talouskasvun hyytyminen on olennaisin tekijä muutoksen taustalla, mutta myös osa-aikatyön kasvun taittuminen. Lähivuosien työllisyyskasvu olisi suurimmaksi osaksi ikääntyneiden, 65–74-vuotiaiden, varassa eikä 20–64-vuotiaiden työllisyys juurikaan muuttuisi. Viimeisenä ennustevuonna 2025 talouskasvun elpyessä työllisten määrä kasvaisi 18 000 hengellä⁵. Suurin osa vuoden 2025 työllisyyskasvusta olisi 20–64-vuotiaita. Työllisyyskasvun odotetaan syntyvän pääasiassa palvelualoille.

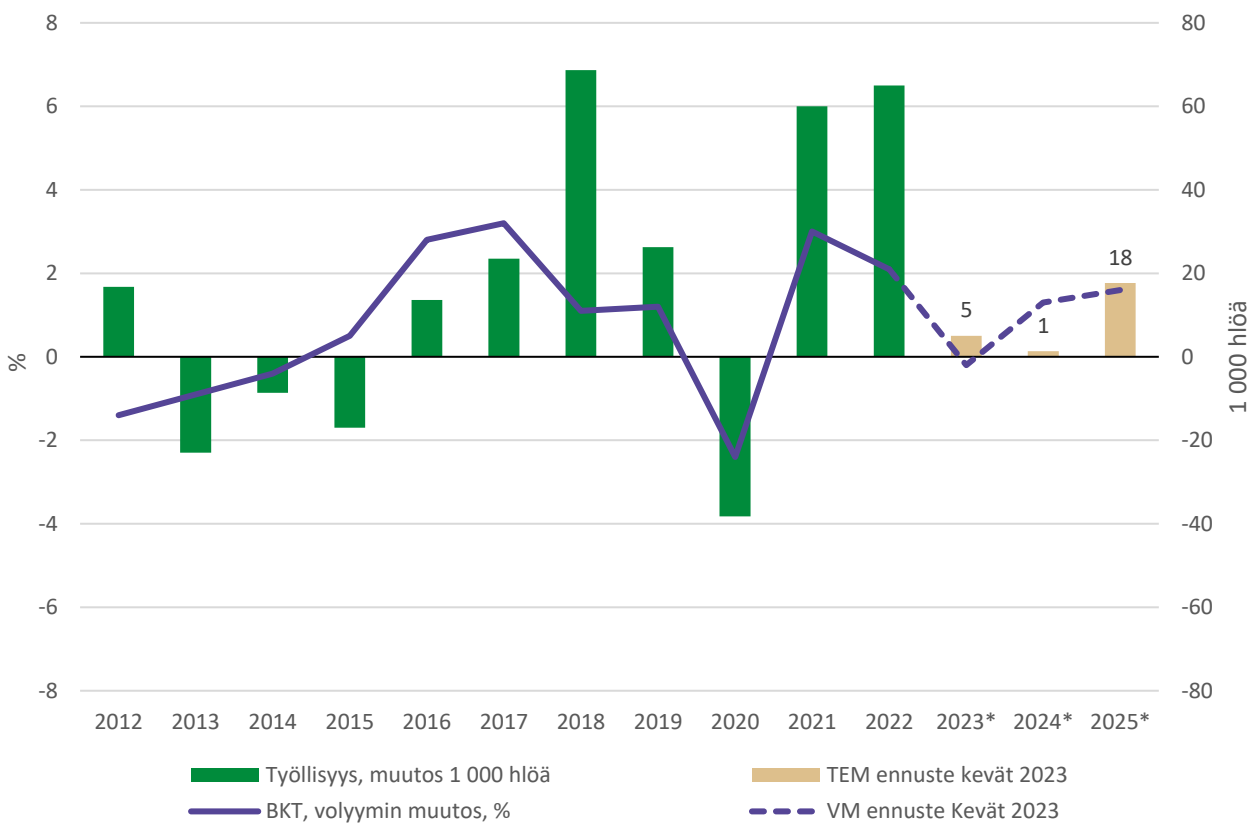
⁵ Ennusteen virhemarginaali 75 % luottamusväliillä on +/- 50 000 henkeä vuonna 2023, 80 000 henkeä vuonna 2024 ja 96 000 henkeä vuonna 2025.

Kuvio 7. Työllisten määrä, 1 000 hlöä. Toteutunut kehitys ja ennusteet*

Lähde: Työvoimatutkimus, Tilastokeskus ja TEM ennuste

Kuvio 8. Bruttokansantuotteen muutos ja työllisten määrän muutos

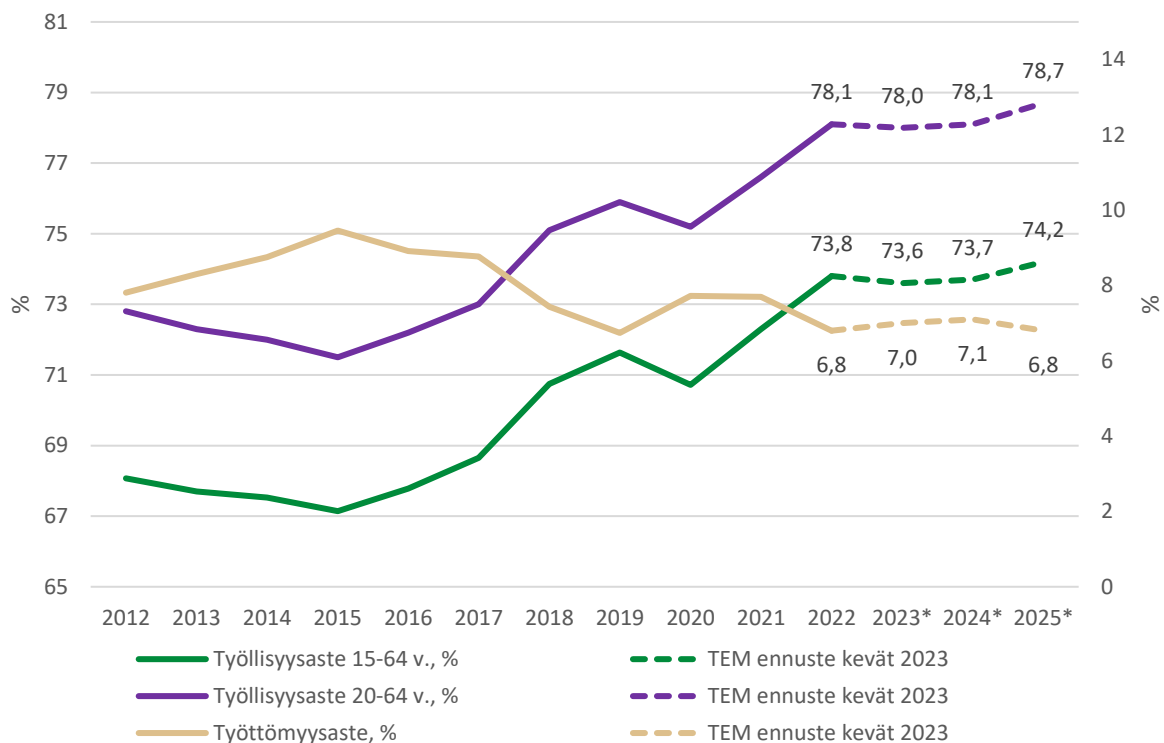
Lähde: Työvoimatutkimus, Tilastokeskus ja TEM ennuste

Tilastokeskuksen uuden ensisijaisen työllisyysasteen, eli 20–64-vuotaiden työllisyysasteen, ennustetaan laskevan tänä vuonna 0,1 prosenttiyksiköllä 78,0 prosenttiin ja kasvavan ensi vuonna jälleen 0,1 prosenttiyksiköllä. Vuonna 2025 kasvua työllisyysasteessa nähtäisiin jo 0,6 prosenttiyksikköä työllisyysasteen kasvaessa 78,7 prosenttiin. Ennuste olisi siis vuosien 2023 ja 2024 osalta likipitään sama kuin syksyllä 2022.⁶

Vanhan ikäryhmittymisen mukaisessa 15–64-vuotaiden työllisyysasteessa tänä vuonna nähdään ennusteen mukaan 0,2 prosenttiyksikön lasku työllisyysasteen jäädessä 73,6 prosenttiin. Vuonna 2024 sen ennustetaan jälleen kasvavan 0,1 prosenttiyksiköllä ja vuonna 2025 noin 0,5 prosenttiyksiköllä päätyen 74,2 prosenttiin.

Työttömyysasteen ennustetaan kääntyvän väliaikaisesti kasvuun vuosiksi 2023 ja 2024. Tälle vuodelle työttömyysasteen ennustetaan asettuvan 7,0 prosenttiin ja ensi vuonna 7,1 prosenttiin. Vuodelle 2025 työttömyysasteen ennustetaan palaavan vuoden 2022 tasolle, eli 6,8 prosenttiin.

Kuvio 9. Työllisyys- ja työttömyysasteet ja niiden ennusteet

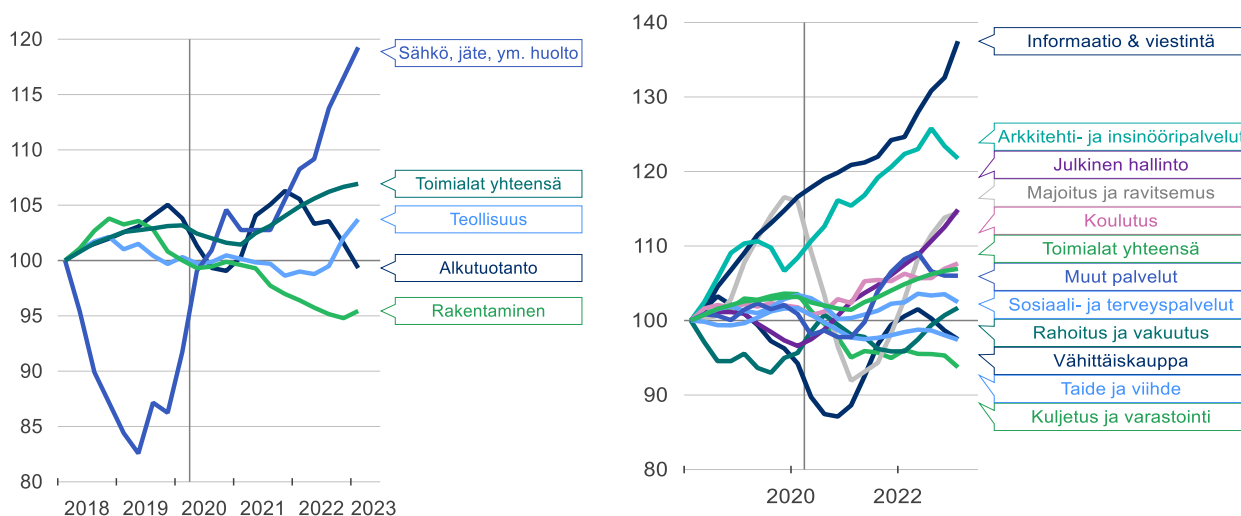
Taloussuhdanteen heikkeneminen näkyy sekä työllisyys- että työttömyysasteen kehityksessä lähivuosina. Suhdanteen elpymisen arvioidaan vaikuttavan työmarkkinoihin viiveellä, jolloin työmarkkinoilla palattaisiin kasvu-uralle vuonna 2025. Ikääntyvien työssäkäynnin yleistyminen, taloudellisen huoltosuhteen heikkeneminen ja rakenteellinen työvoimapula näkyvät siinä, ettei työvoiman osallistumisasteen ennusteta laskevan, vaikka suhdanne käykin VM:n talousennusteen mukaan lievästi taantuman puolella.

⁶ Ennusteen virhemarginaali 75 % luottamusvälillä on +/- 1,5 prosenttiyksikköä vuonna 2023, 2,4 %-yks. vuonna 2024 ja 2,9 %-yks. vuonna 2025.

Kysynnän heikkeneminen näkyy eniten rakentamisessa

Talouden notkahdus näkyy laajasti eri toimialoilla. Reaalinen palkkasumma on laskenut lähes kaikilla toimialoilla, koska palkkojen nousuvauhti ei ole yltänyt inflaation tasolle. Rahoitusmarkkinoiden kiristymisen heikentää investointinäkymiä ja pankkibarometrin vastaajien mukaan yritykset ovat alkuvuoden 2023 aikana kysyneet luottoja selvästi viime vuotta vähemmän⁷. Myös EK:n luottamuskyselyssä kysynnän puute on nopeasti noussut tärkeimmäksi kasvun esteeksi kaikilla päätoimialoilla.

Kuvio 10. Työllisyyden kehitys toimialoittain, 2018=100, kausitasoitettu. Vasemmalla jalostus, alkutuotanto sekä energia- ja jätehuolto, oikealla palvelut ja kauppa

Lähde: Statistics Finland, Labor Force Survey (Quarterly), TEM, Macrobond (2023 Q1)

Lähde: Statistics Finland, Labor Force Survey (Quarterly), TEM, Macrobond (2023 Q1)

Alkutuotannon työllisyys koheni koronapandemian aikana (kuvio 10), kun liikkuvuusrajoitukset estivät ulkomaisen kausityövoiman saapumisen ja toimiala työllisti Suomessa vakituisesti asuvaa väestöä. Viimeisen vuoden aikana työllisyys on pudonnut, kun kotimainen kausityövoima on palannut muille aloille ja kustannustason nousu mm. lannoitteissa ja energian hinnoissa on johtanut toiminnan supistamiseen.

Energiaremontit, kiertotalous, ja ilmastotoimet kasvattavat sähkö-, jäte- ja vesihuollon työllisyyttä, mutta **rakentamisessa** työllisyyden suunta on ollut alaspäin jo vuoden ajan. Työllisyyden heikentyminen voi olla jopa voimakkaampaa, koska ala käyttää runsaasti ulkomaista työvoimaa, joka ei kaikilta osin näy työvoimatutkimuksen luvuissa. Myös lomautusten kasvu työnvälitystilanteessa kertoo alan supistumisesta. Kustannustason nousu on johtanut investointien siirtämiseen ja rahoituksen kallistuminen on hyydyttänyt asuntokaupan. Myös EK:n suhdannebarometrissa riittämätön kysyntä on noussut keskeisimmäksi kasvun esteeksi ja enää 20 % vastaajista näkee työvoiman saannin olevan kasvun este. Vastavasti TEM:n toimipaikkahaastattelujen perusteella enää 30 % toimipaikoista ei ole onnistunut rekrytoimaan kaikkea tarvitsemaansa työvoimaa, kun osuus oli 40 % vielä vuosi sitten. Myös uusia avoimia työ-

⁷ Pankkibarometri 1/2023, Finanssiala ry

paikkoja on auki lähes 30 % vähemmän kuin vuosi sitten. Valtiovarainministeriön Rakentamisen suhdanteet -ryhmän arvion⁸ mukaan rakentamisen työllisyys pysyy heikkona vielä vuosien 2023 ja 2024. Rakennuslupien määrä on kehittynyt melko suotuisasti, mutta kuluttajien ostohalukkuus on edelleen heikkoa.

Teollisuuden työllisyys on ollut hitaassa laskussa jo ennen pandemiaa, mutta viimeisen vuoden aikana on nähty käänne ja työllisyys on kasvanut vahvasti. Kasvua on ollut niin elektroniikka-, kemian-, elintarvike-, metalli-, kuin metsäteollisuudessakin. Samaan aikaan työnvälitystilaston puolella nähdään jo lomautuksia. Työvoimatutkimuksen määritelmän alle kolmeksi kuukaudeksi lomautetut luetaan työllisiksi⁹, joten hyvät työllisyysluvut eivät aivan täysimittaisesti kerrokaan alan työvoiman kysyntänäkymästä.

Kevään 2023 pk-yritysbarometrissä¹⁰ teollisuuden suhdannenäkymät ovat edelleen myönteiset energia-kriisistä ja inflaatiosta huolimatta. Useampi teollisuuden vastaaja arvioi henkilöstön määrän kasvavan kuin laskevan. Kustannustason kasvu on haastanut myös teollisuutta, mutta haasteisiin on pystytty vastaamaan investoimalla puhtaampaan ja tehokkaampaan energian käyttöön. Energian markkinahinnat ovat sittemmin maltillistuneet, mutta riskejä on edelleen. Vieläkään ei ole energian hintafutuureiden¹¹ perusteella nähtävissä nopeaa paluuta energiakriisiä edeltävään hintatasoon, joskaan sähkön hinta ei futuurien perusteella olisi jäämässä enää radikaalisti korkeammaksi kuin esimerkiksi vuosina 2018 ja 2019. Myös valtiovarainministeriö arvioi kevään Taloudellisessa katsauksessaan, että energian hintojen lasku jatkuu. Siitä huolimatta 2000-luvun halvimmat vuoden sähkön hinnan kannalta näyttävät toistaiseksi olevan takana päin. VM:n ennusteessa arvioidaan, että sekä tuonti- että vientihinnat laskevat maltillisesti tänä vuonna¹².

Avoimia työpaikkoja on teollisuudessakin jo 25–20 % vähemmän kuin viime vuonna vastaavaan aikaan ja EK:n luottamuskyseilyssä riittämätön kysyntä on noussut kasvun esteeksi jo 40 % vastaajista, kun osuus oli vielä 10 % vuosi sitten. Rekrytointiongelmien ei kuitenkaan vielä ole kääntyneet laskuun TEM:n toimipaikkahaastatteluissa ja myös EK:n luottamuskyseilyssä ammattityövoiman puute kasvun esteenä on laskenut huomattavasti hitaammin kuin rakentamisen puolella.

Myös **palvelualoilla** riittämätön kysyntä on ohittanut ammattityövoiman puutteen tärkeimpänä kasvun esteenä EK:n suhdannekyseilyssä. Informaatio ja viestintä-alalla työllisyyden kasvu on jatkunut vahvana läpi suhdanteiden, mutta rakentamisen suhdanteen kääntyminen heikentää nyt myös arkkitehti- ja insinööripalveluiden työllisyyden kehitystä. Myös ICT-alan osalta työvoimapula näyttää hieman tasaantuvan TEM:n työnantajahaastattelijien perusteella. Majoitus- ja ravitsemusalan työllisyys on vasta saavuttamassa koronaa edeltävän tasonsa, mutta kasvu näyttää jo tasaantumisen merkkejä: avoimia työpaikkoja on selvästi vähemmän kuin viime vuonna ja rekrytointiongelmia kokeneiden toimipaikkojen osuus on pudonnut yli neljästäkymmenestä prosentista 35 prosenttiin.

Myyjien, liiketalouden ja hallinnon asiantuntijoiden, siivoojien, ja kuljetustyöntekijöiden paikkoja niin ikään on auki viime vuotta vähemmän. Myös työllisyyskehitys on alasuuntaista vähittäiskaupassa, kuljetusalalla ja kiinteistön hoidon puolella. Myös kevään 2023 pk-yritysbarometrissä kaupan (ja rakentamisen) aloilla näkymä henkilöstön määrän muutoksiin on keskimäärin pessimistinen.

⁸ [Rakentaminen 2023-2024: Kevät 2023](#). Valtiovarainministeriön julkaisuja 2023:10

⁹ <https://stat.fi/meta/kas/tyollinen.html>

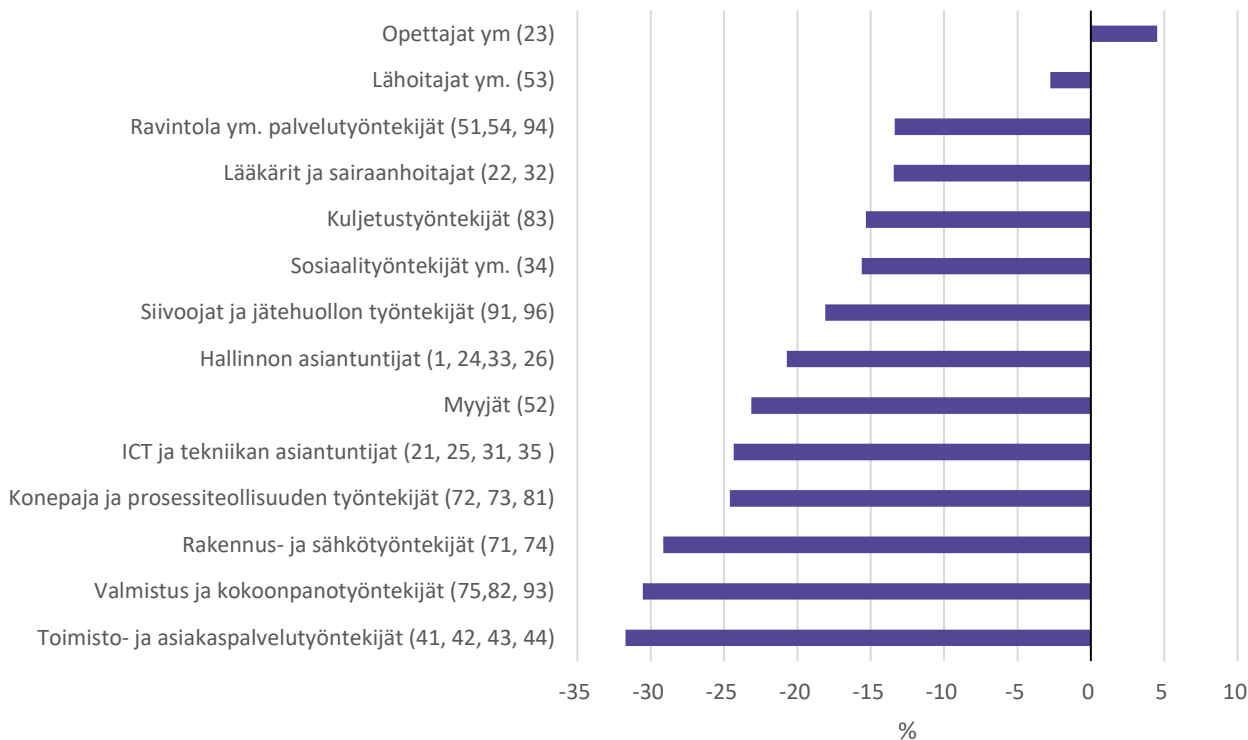
¹⁰ Pk-yritysbarometri, kevät 2023, Suomen Yrittäjät, Finnvera Oyj, työ- ja elinkeinoministeriö

¹¹ <https://www.nasdaqomx.com/commodities/market-prices/history>

¹² VM:n ennusteen mukaan tuontihinnat laskevat vuonna 2023 2,7 % ja vientihinnat 2,3 %.

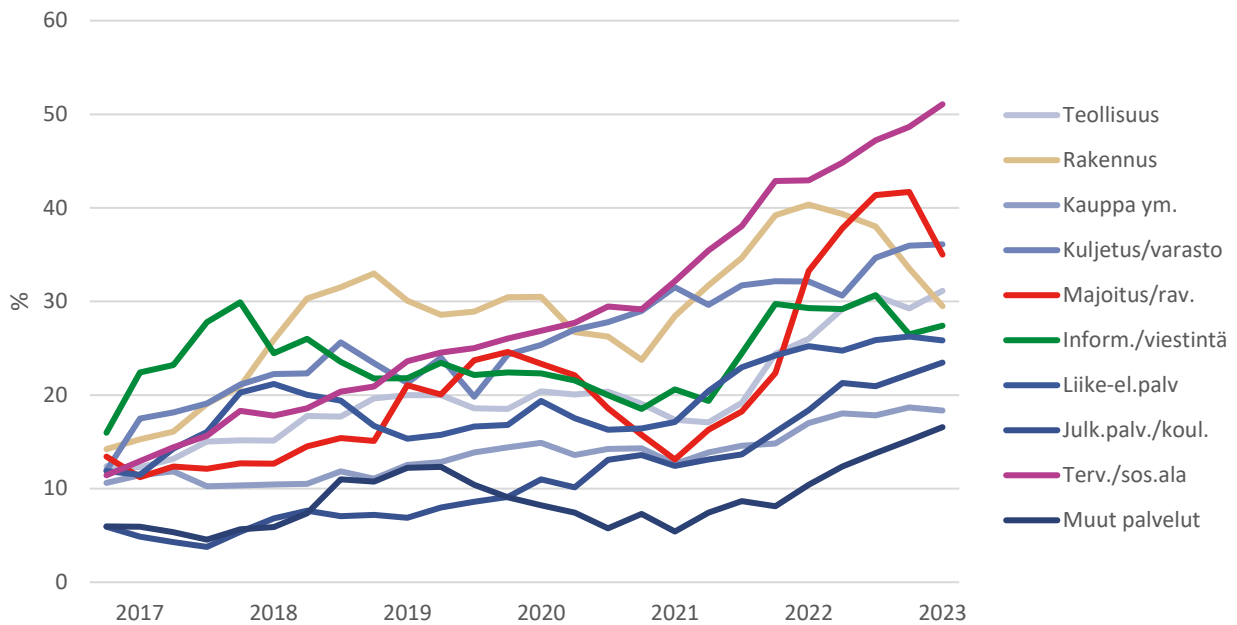
Työvoimapula sen sijaan pahenee edelleen sote-alalla, kuten myös liike-elämän palveluissa. Avoimien työpaikkojen määrässä kysyntä näkyy erityisesti (varhais-)kasvatuksen alalla ja lähihoitajienkin paikkoja on auki lähes yhtä paljon kuin vuosi sitten, mutta lääkärien, sairaanhoitajien ja sosiaalityöntekijöiden paikkoja on auki jo hieman vähemmän, mikä tosin voi liittyä myös rekrytointiviiveisiin hyvinvointialueiden henkilöstösuunnittelussa.

Kuvio 11. Uusien avoimien työpaikkojen määrä I/2023, muutos edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan

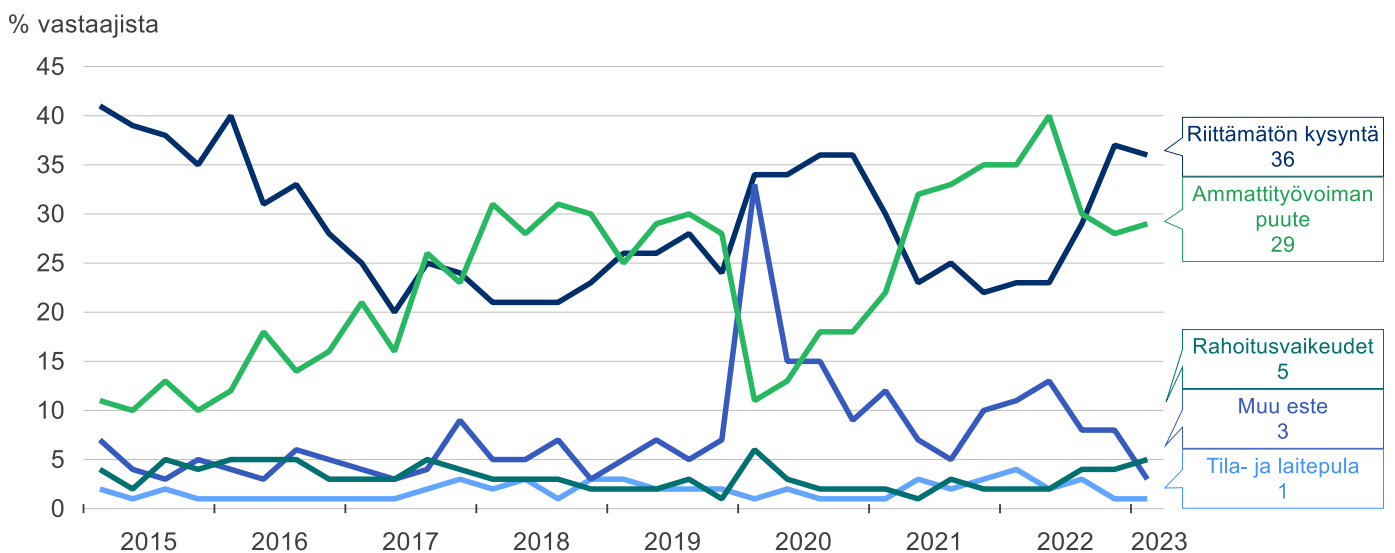
Lähde: Työnvälitystilasto, TEM

Kuvio 12. Työvoimapula. Osuus rekrytoineista toimipaikoista toimialan mukaan, jotka eivät saaneet rekrytoitua kaikkea tarvitsemaansa työvoimaa, liukuva neljän kvartaalin keskiarvo

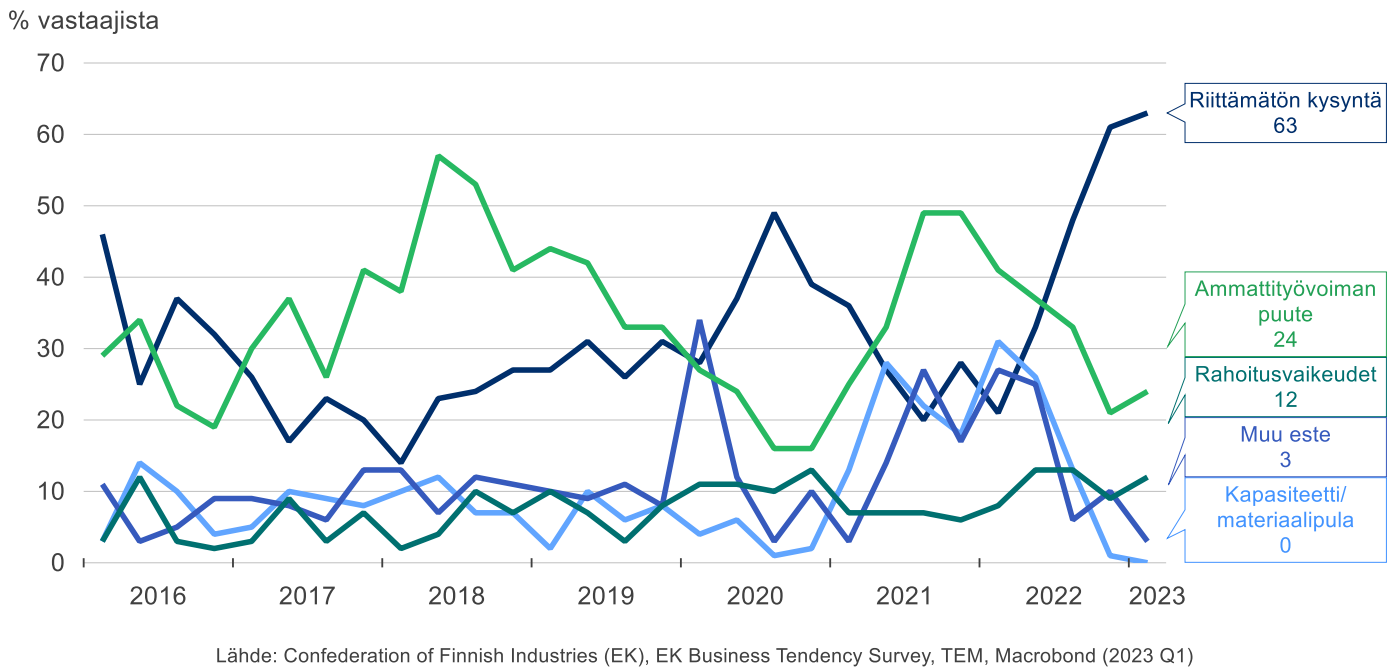
Lähde: Toimipaikkahaastattelut, TEM & Tilastokeskus

Kuvio 13a. Kasvun esteet palveluissa, EK:n luottamusksely

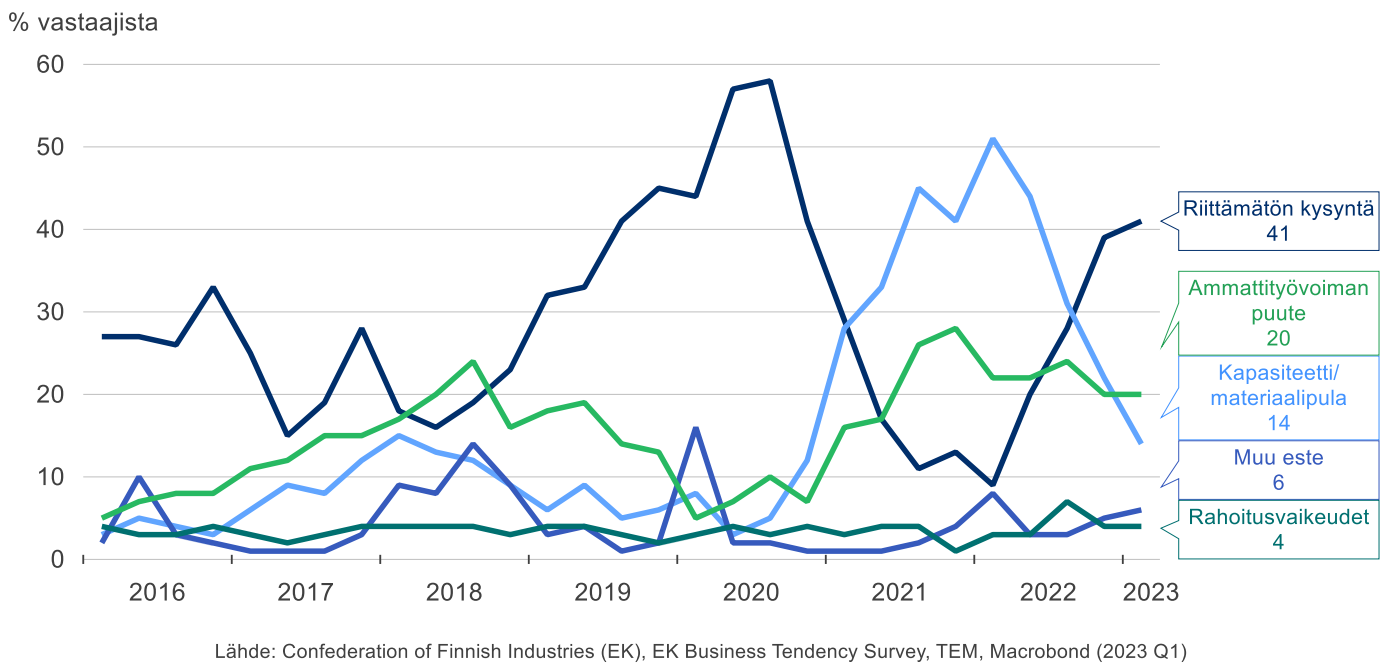

Lähde: Confederation of Finnish Industries (EK), EK Business Tendency Survey, TEM, Macrobond (2023 Q1)

Kuvio 13b. Kasvun esteet rakentamisessa, EK:n luottamuskyseily

Kuvio 13c. Kasvun esteet teollisuudessa, EK:n luottamuskyseily

Ennustenäkömä toimialojen työllisyydestä on, että teollisuuden työllisyys tulee laskemaan vuosina 2023 ja 2024. Teollisuuden työllisyys on kehittynyt viime aikoina vahvasti, mutta nyt suhdannekäänte painaa alas teollisuustyöpaikkojen määrää. Jo nähty kasvu teollisuuden ja rakentamisen lomautuksissa näkyy viiveellä näiden alojen työllisyyden laskuna. Rakennusalan työllisyys on jo tällä hetkellä varsin matalalla

tasolla, eikä ehkä enää merkittävästi laske. Yleisen työllisyystilanteen elyessä vuonna 2025 voidaan odottaa myös rakentamisen työllisyyden kääntyvän tuolloin kasvuun. Palvelusektorin työllisyyttä on viime vuosina ajanut ylöspäin vahva osa-aikatyön kasvu, joka on nyt taittumassa muun muassa. Silti palvelu-alojen työllisyyskehitys jatkuu edelleen keskimäärin positiivisena sosiaali- ja terveydenhuoltosektorin ja asiantuntijapalveluiden kasvun vetämänä. Matkailu-, ravitsemus ja kaupan aloilla voidaan nähdä lievää työllisyyden laskua.

3. TYÖN TARJONTA NOJAA MAAHANMUUTTOON

Tässä analyysissä ennustamme työn tarjontaa lyhyellä aikavälillä eli noin kolmen vuoden ajalle. Koronapandemia ja Ukrainan sota toivat mukanaan haasteita myös työmarkkinoiden toiminnan ennakkointiin ja edelleenkin emme voi kovin tarkalla tasolla tietää, miten suuri osa Suomeen Ukrainasta sotapakolaisina tulleista sijoittuu työmarkkinoillemme. Voimakas talouden elvyttäminen lisäsi työn kysyntää ja jonkin verran myös työn tarjontaa. Inflaation kasvu on nostanut esiin tarpeen hillitä taloutta sekä Suomessa että muualla Euroopassa, mikä voi näkyä ennustekaudella talouden hiipumisena ja edelleen työn tarjonnan vähenemisenä. Toisaalta työvoimapula vaivaa yhä monia toimialoja ja siihen pyritään vastaamaan sekä kotoperäisen työvoiman työllisyyden edistämällä että kansainvälisen rekrytoinnin tehostamisella.

Työn tarjonta riippuu siitä, kuinka paljon meillä kulloinkin on työikäistä väestöä ja kuinka suuri osa siitä on työmarkkinoiden käytettävissä. Tilastokeskuksen edellinen väestöennuste on syksyiltä 2021, mikä tarkoittaa sitä, että ukrainalaisten sotapakolaisten Suomeen tuloa ja sen myötä kasvanutta väestöä ei siinä oteta huomioon. Olemme tätä ennustetta varten tehneet Tilastokeskuksen väestöennustetta hyödyntäen oman ennustemme, jossa pyrimme huomioimaan lisääntyneen väestömäärän ja siten sen vaikutuksen työvoiman tarjontaan. Tarkemmin väestöennusteen muodostamisesta voi lukea raportin lopun menetelmä-osiosta.

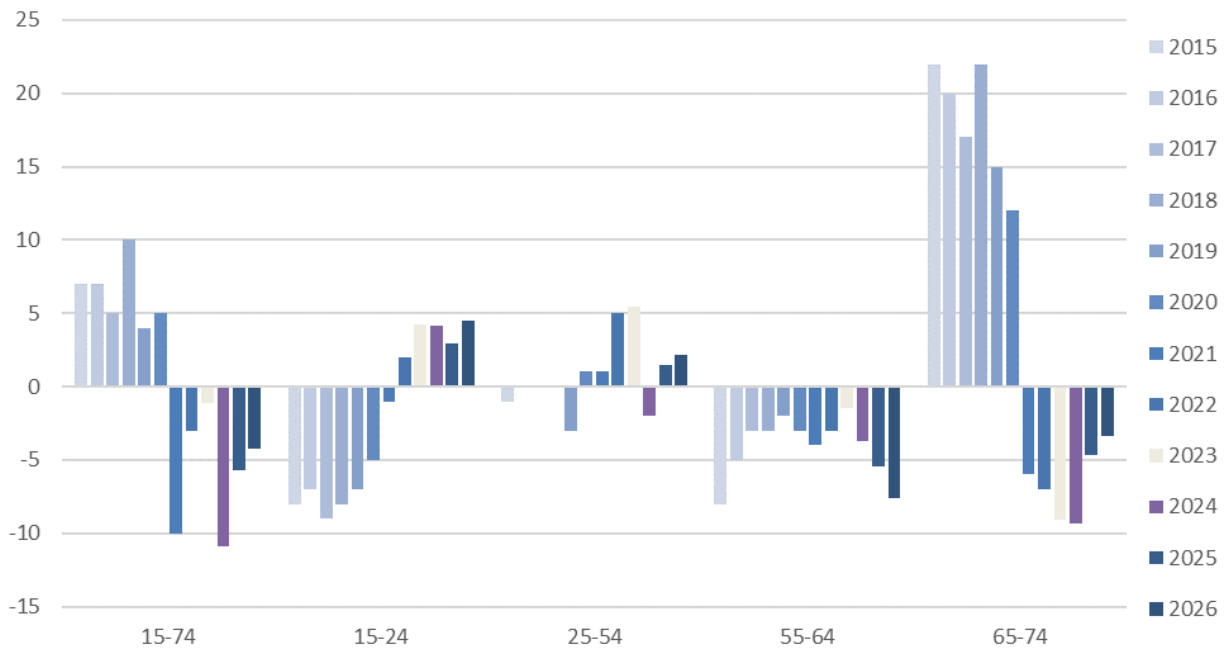
Kuviosta 14 nähdään, miten työikäisen väestön määrä tulee väestöennustemme mukaan muuttumaan vuoteen 2026 mennessä. Työn tarjonta lisääntyy, jos työmarkkinoille tulevat ikäluokat, maahan muuttava työikäinen työmarkkinoille tuleva väestö tai Suomessa asuva työmarkkinoiden ulkopuolelta työvoimaan tuleva väestö on yhteensä määrältään suurempi kuin työvoimasta esimerkiksi eläkkeelle poistuva väestö.

Ennustaessamme työvoiman tarjontaa, käytämme laajempaa määritettä työikäisestä väestöstä eli tarkastelemme työvoimaosuuksia ja työvoiman määrää 15–74-vuotiailla sen sijaan, että rajoittaisimme tarkastelun 15–64-vuotiaisiin. Tämä on perusteltua, sillä työvoiman tarjontaa voidaan ja voi olla tavoitteenaikin lisätä myös vanhuuseläkeikäisten ikäryhmissä. Ikääntyvän yhteiskunnan työvoimapotentialiaali on merkittävä ja mahdollisesti osaratkaisu pahenevaan osaajapulaan.

Väestökehitys ja nettomuutto määrittävät potentiaalisen työvoiman tarjonnan

Työn tarjonta riippuu ennen kaikkea siitä, kuinka paljon työikäistä väestöä meillä on. Kuviosta 14 nähdään, miten työikäisen väestön määrä tulee väestöennustemme mukaan muuttumaan vuoteen 2026 mennessä. Nuorimmassa ikäryhmässä väestömäärä kasvaa muutamalla tuhannella vuositasolla. Suurimmassa tarkastelussa ikäryhmässä eli 25–54-vuotiaissa väestömäärä kokonaisuudessaan kasvaa vuoteen 2026 asti, mutta niin, että kuluvan vuoden jälkeen kasvu selvästi hiipuu ja on vuonna 2024 jopa negatiivinen. Merkittävimmän muutoksen tarkastelluissa ikäryhmissä ennustetaan vuoteen 2026 mennessä tapahtuvan 55–64-vuotiaissa, jossa väestömäärä vähenee noin 74 000 hengellä. Myös vanhimmassa ikäryhmässä väestön määrän ennustetaan vähenevän vuoden 2026 loppuun asti.

Kuvio 14. Ennustettu väestönmuutos työikäiselle väestölle vuosina 2021–2030 ikäryhmittäin (muutos edelliseen vuoteen verrattuna)

Lähde: Tilastokeskus, omat laskelmat

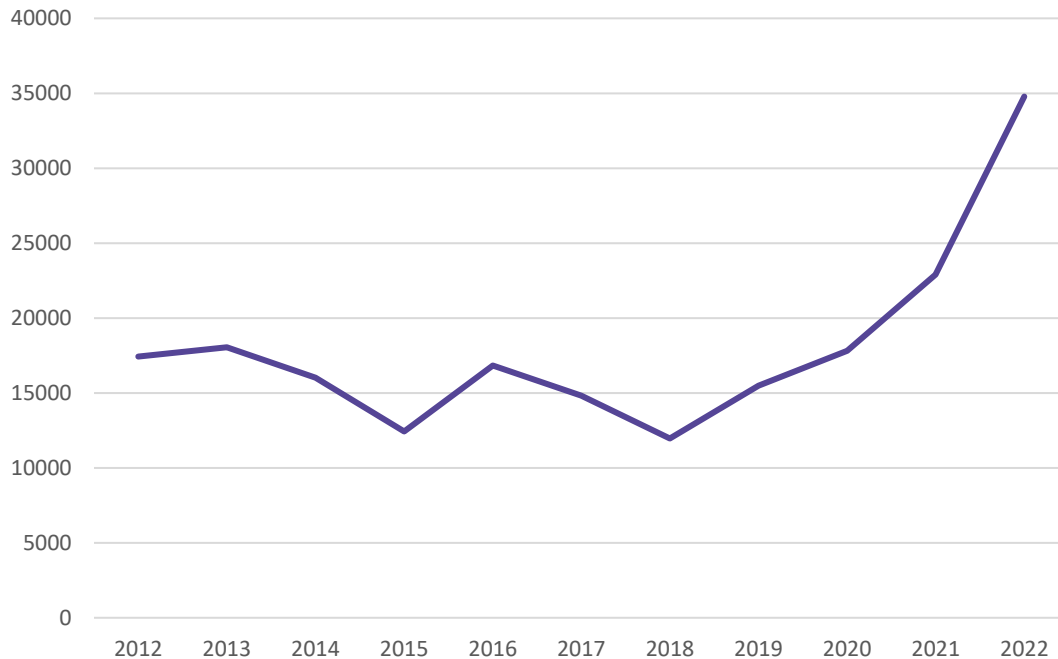
Nuorten ikäluokkien pienentyessä työvoiman tarjonnassa korostuu opiskelu- ja työperäinen maahanmuutto, jolle asetettiin päätyneellä hallituskaudella aiempaa selvästi kunnianhimoisemmat tavoitteet. Maahanmuutosta ei näillä näkymin voida kuitenkaan odottaa sellaista työvoiman lisäystä, joka pystyisi paikkaamaan riittävässä määrin työmarkkinoiden poistumaa. Tämä johtuu siitä, että rajallisesta määrästä osaavaa työvoimaa kilpailevat monet muut työvoimapulasta kärsivät maat.

Työvoiman tarjonnan kannalta oleellista on tarkastella nettomaahanmuuttoa, sillä maahamme ei ainoastaan muuteta, vaan täältä muutetaan myös pois. Alla olevassa kuviossa esitetään nettomaahanmuutto vuosina 2012–2022. Vuodesta 2018 lähtien trendi on ollut positiivinen ja etenkin vuonna 2022 Suomeen muutti selvästi enemmän henkilöitä, kuin mitä täältä muutti pois. Osin tämän selittyy ukrainalaisten sotapakolaisten merkittävällä määrällä.

Jos kehitys jatkuu samanlaisena, voidaan maahanmuutosta odottaa osaltaan ratkaisua työvoimapulaan ja yleisemmin niihin haasteisiin, joita liittyy esimerkiksi julkisten palvelujen järjestämiseen, kun työmarkkinoille tulevat ikäluokat pienenevät ja samaan aikaan hoivattavien vanhusten määrä lisääntyy. Toki positiivinen nettomuuttokaan ei riitä, jos maahanmuuttajataustaiselle työvoimalle ei ole kysyntää tai heillä ei ole

pääsyä työmarkkinoille.

Kuvio 15. 15–74 vuotiaiden nettomaahanmuutto vuosina 2011–2021

Lähde: Tilastokeskus

Oma erityiskysymyksensä on Ukrainasta Suomeen tulleet sotapakolaiset ja heidän vaikutuksensa työvoiman tarjontaan ennustekaudella. Vastaanottojärjestelmässä oli kirjoilla 3.4.2023 noin 40 400 ukrainalaista, joista naispuolisia oli vajaa 24 000 ja miespuolisia noin 16 500. Näistä luvuista puuttuvat ne eri ikäiset henkilöt, jotka ovat saaneet kotikuntaoikeuden. Noin 2 600 henkilöä oli huhtikuun loppuun mennessä hakenut kotikuntaoikeutta, mutta siihen mennessä lupia ei juurikaan ole ehditty vielä myöntää.

Sitä, kuinka suuri osa ukrainalaisista jää pysyvämmiin Suomeen ja kuinka moni heistä siirtyy osaksi työvoimaa, on erittäin vaikea ennustaa. Tiedetään, että humanitaarisin perustein maahan tulleiden työllisyysasteet jäävät pitkään alhaisiksi. Siksi ei voida olettaa, että ukrainalaisten sotapakolaisten keskuudessaan työllisyysaste nousisi kovin korkeaksi lyhyellä aikavälillä.

Työvoiman tarjonnan ennuste vuosille 2023–2025

Olemme käyttäneet ikäryhmittäisissä työvoiman tarjonnan määrissä ja osuuksissa lähtökohtana Tilastokeskuksen väestöennustetta. Koska tuorein väestöennuste on vuoden 2021 syksyltä, on sitä muokattu tätä työmarkkinaennustetta varten siten, että aikasarjaa on jatkettu oletuksella, että trendi väestön muutoksissa pysyy samankaltaisena. Tarkemmin muokkauksista voi lukea liitteen menetelmäselosteesta.

Väestöennusteen lisäksi ennuste työvoiman määrästä vuosille 2023–2025 perustuu Tilastokeskuksen Työvoimatutkimuksen työvoimaosuustietoihin vuosilta 1991–2022 sekä lisäksi valtiovarainministeriön BKT-ennusteeseen ennustejaksollemme. BKT:n ennakoidaan ennustekaudella vuonna 2023 pienenevän, mutta kääntyy sen jälkeen taas vuosina 2024 ja 2025 kasvuun. Kasvu on kuitenkin kohtuullisen maltillista ja nähtävissä on, että talouden kasvu on taitumassa, millä on oma vaikutuksensa työvoiman tarjontaan.

Taulukossa 1 on esitetty työvoimamäärien ja työvoimaosuuksien ikäryhmittäiset ennustemme vuosille 2023–2025. Koska korjattukaan väestöennuste ei ota huomioon ukrainalaisten sotapakolaisten määrän vaikutusta työvoiman tarjontaan, on laskelmissamme väestöön lisätty erikseen vielä 3 000 henkilöä. Luku on arvio vuositasolla siitä, mikä osuus sotapakolaisista tulee vakituiseen väestön piiriin ennusteperiodin aikana.

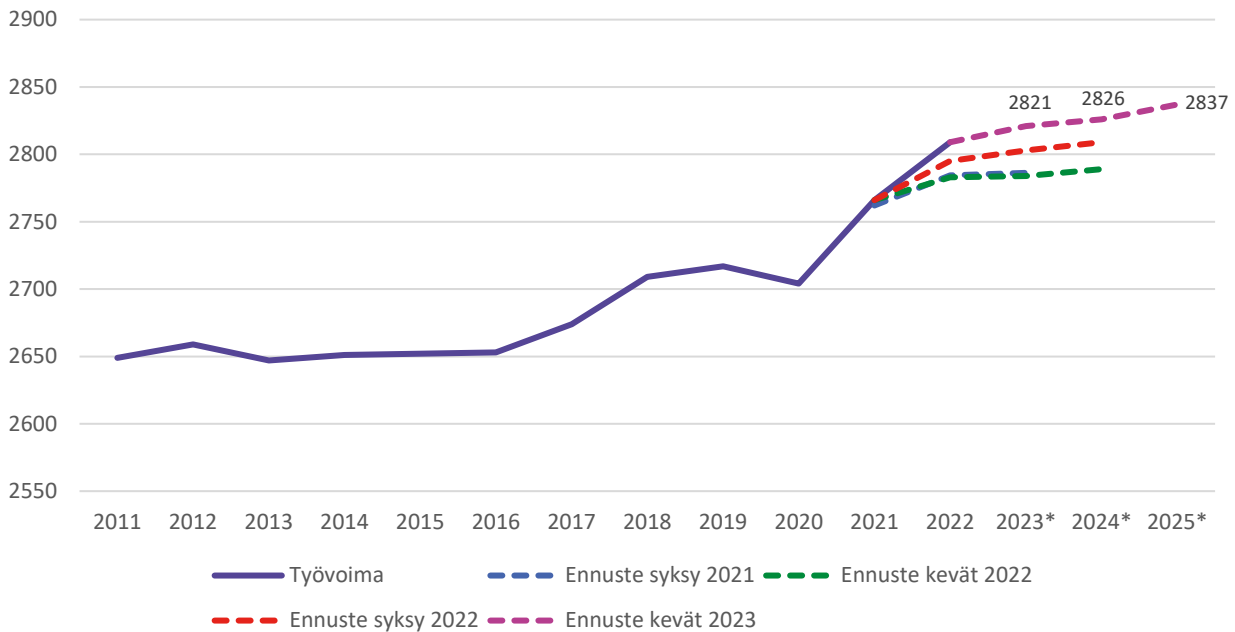
Työvoimaosuuksien ennustetaan kasvavan sekä nuorimassa että ikääntyneiden ja eläkeläisten ikäryhmissä, joissa väestön määrä vähenee. Vanhimmissa ikäryhmissä työvoiman tarjonta on lisääntynyt trendinomaisesti jo useita vuosia. Suurimassa työkäisten ikäryhmässä työvoiman tarjonta vaihtelee voimakkaammin taloudellisten suhdanteiden ja yleisen työmarkkinatilanteen mukaan. Koronaepidemian jälkeen työvoimaosuus nousi tässä ikäryhmässä selvästi, mutta nyt sen ennustetaan vakiintuvan. Nuorimassa ikäryhmässä työvoiman määrän ennustetaan jonkin verran nousevan, mutta työvoimaosuuden ei ennusteta kasvavan.

Taulukko 1. Työvoiman määrät ja työvoimaosuudet ennustekaudella ikäluokittain ja yhteensä

	15-24	25-54	55-64	65-74	Yhteensä
2023	323	1 844	556	98	2 821
2024	326	1 842	559	99	2 826
2025	327	1 843	566	101	2 837
Työvoimaosuus					
2023	52,7	87,8	77,4	14,3	68,5
2024	52,7	87,8	78,2	14,6	68,8
2025	52,7	87,8	79,8	14,9	69,1

Alla olevasta kuviosta nähdään, miten aiemmat työ- ja elinkeinoministeriön ennusteet ovat pystyneet ennustamaan toteutunutta työvoiman määrää. Kuten kuviosta nähdään, toteutunut työvoiman tarjonta on ylittänyt melko selvästi ennusteet. Työvoiman tarjonnan kasvu on ollut talouden kasvusta johtuen voimakasta ja paraikaa työmarkkinoilla on tilanne, jossa monilla toimialoilla on pulaa työvoimasta. Uusin ennustemme on aiempien ennusteiden tapaan melko maltillinen työvoiman tarjonnan osalta, mutta nähtäväksi jää, onko se tulevaan toteumaan nähden pessimistinen, optimistinen vai realistinen.

Kuvio 16. Työvoiman tarjonta vuosina 2011–2022 ja tarjonnan ennusteet vuosina 2021–2023

* Työ- ja elinkeinoministeriön ennuste
Lähde: Tilastokeskus, omat laskelmat

4. TYÖTTÖMIEN TYÖNHAKIJOIDEN ENNUSTENÄKYMÄ SYNKISTYY

Työttömien työnhakijoiden määrä on pysynyt varsin vakaana viimeisen vuoden ajan. Työttömyys oli vähäisintä (kausivaihtelu huomioiden) elokuussa 2022. Kansainvälisen suojelun statuksella saapuneiden ukrainalaisten rekisteröityminen TE-palveluihin on hieman nostanut työttömien määrää viime kuukausina. Samoin lomautettujen määrässä on nähtävissä pieniä kasvun merkkejä.

Talouden yleisen ennustenäkymän heikentyminen vaikuttaa myös työttömien työnhakijoiden määrään työ- ja elinkeinoministeriön työ- ja elinkeinotoimistoissa sekä kuntakokeiluissa. Ennustenäkymä on, että jo alkanut pieni kasvu työttömien työnhakijoiden määrässä jatkuu kuluvana vuonna, mutta tasoittuu jo ensi vuonna suhdanteen kääntyessä ja ukrainalaisten virran vakiintuessa.

Ennustenäkymä on olennaisesti varsin samankaltainen kuin viime syksynä. Viime syksynä ennakoitujen lomautukset ovat osoittautuneet hivenen odotettua laajemmiksi, mutta toisaalta ukrainalaisten rekisteröityminen työttömiksi on ollut ennakoitua vähäisempää. Suurin muutos on pitkäaikaistyöttömyyden ennusteissa, jota vetää ylös työttömyysjaksojen ennakoitua voimakkaampi pitkittyminen.

Keskeiset riskit ennusteissa ovat kansainvälisen poliittisen tilanteen ennakoimattomuus, mikä heijastuu suhdannekehitykseen, väliuotemarkkinoihin ja kustannustasoon, mutta myös ukrainalaisten pakolaisten virran muutoksiin ja motivaatioon siirtyä kotoutumis- ja työllisyyspalvelujen piiriin. Kotimaisessa toimintaympäristössä vaikuttavat työllisyyspalveluiden siirtymä TE-toimistoista kunnille, mikä vaikuttaa mm. työttömien palvelutarjontaan. Ennuste perustuu trendiin ja suhdannekehitykseen, joten onnistuneet politiikkamuutokset voivat johtaa ennustettua myönteisempään työttömyyskehitykseen.

Kustannustason nousu, heikkenevä talouskasvu ja ukrainalaispakolaisten rekisteröityminen TE-palveluihin kääntävät työttömien työnhakijoiden määrän kasvuun

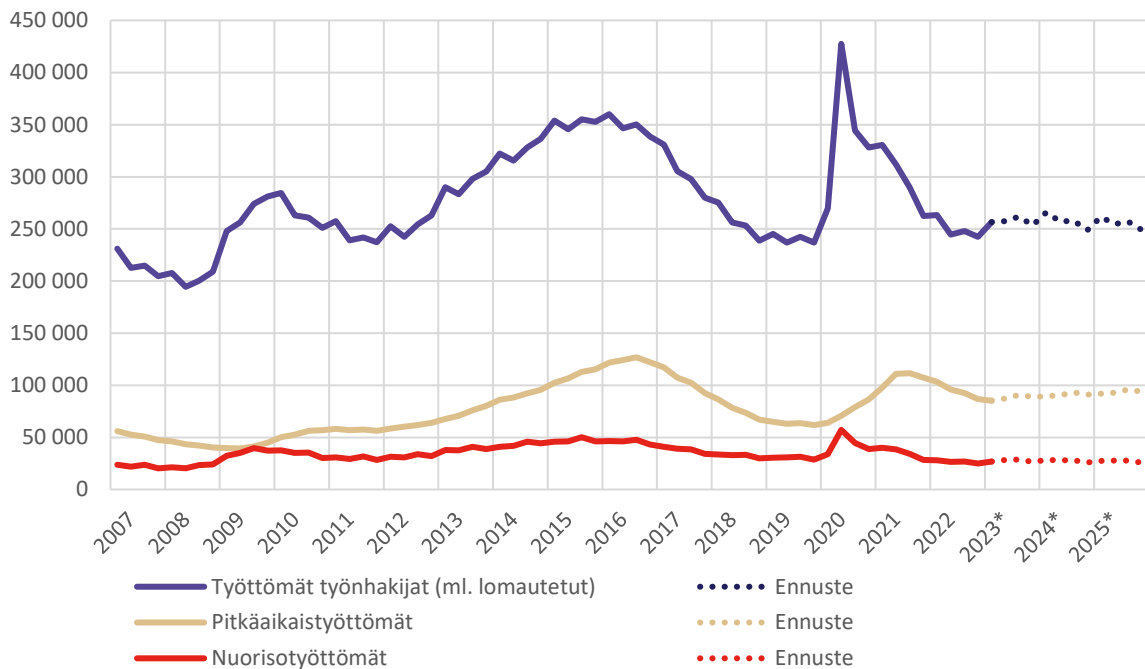
Työ- ja elinkeinotoimistoissa ja kuntakokeiluissa rekisteröityneiden työttömien määrä on laskenut vahvasti viime vuosina, kun koronapandemian aiheuttamasta työttömyyspiikistä on toivuttu. Viilentyvä suhdanne ja kustannuspaineet näkyvät kuitenkin jo lomautusten lisääntymisenä ja nostavat työttömien työnhakijoiden määrää maltillisesti kuluvana vuonna (kuvio 17). Myös ukrainalaisten pakolaisten rekisteröityminen työttömiksi työnhakijoiksi lisää työttömien määrää kuluvana vuonna. Suhdanteen kääntyessä työttömyyden taso kääntyy hieman alaspäin ennusteperiodin lopussa vuonna 2024. Vuosi 2022 jää kuitenkin parhaaksi vuodeksi työttömien työnhakijoiden määrällä mitaten.

Koronakriisin myötä rakenteellistunut pitkäaikaistyöttömyys ei näytä purkautumisen merkkejä vaan työttömyysjaksot pitkittyvät edelleen, mikä kääntää pitkäaikaistyöttömyyden kasvuun. Pitkäaikaistyöttömien määrä jää siten merkittävästi korkeammalle tasolle kuin mitä se oli ennen koronakriisiä.

Nuorten alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden määrä sen sijaan pysyttelee erittäin matalalla tasolla ennusteperiodin loppuun saakka.

Työttömyys kääntyy kasvuun tilanteessa, jossa työvoimapulaa koetaan vielä laajalti. Osittain taustalla on toimialojen eri tahtinen kehitys suhdanteissa. Lomautuksia nähdään erityisesti rakentamisen ja teollisuuden aloilla. Palvelualoilla, varsinkin sote-alalla, kysyntä jatkuu edelleen kovana. Sote-alalla työttömyys on kuitenkin jo valmiiksi vähäistä. Rakentamisen ja teollisuuden puolella niin ikään koetaan vielä työvoimapulaa, joskin taso on laskenut selvästi huipustaan. Työttömyyden kasvuun vaikuttaa työttömyyden merkittävä rakenteellistuminen koronakriisin pitkien poikkeustilojen seurauksena. Pitkäaikaistyöttömyys on kääntymässä kasvuun ja työttömyyden pitkittyessä työttömien vapaa työvoima ei enää käytännössä reagoi kovin vahvasti työvoiman kysyntään.

Kuvio 17. Työttömien työnhakijoiden, pitkäaikaistyöttömien ja nuorisotyöttömien määrän toteutunut kehitys ja ennusteet

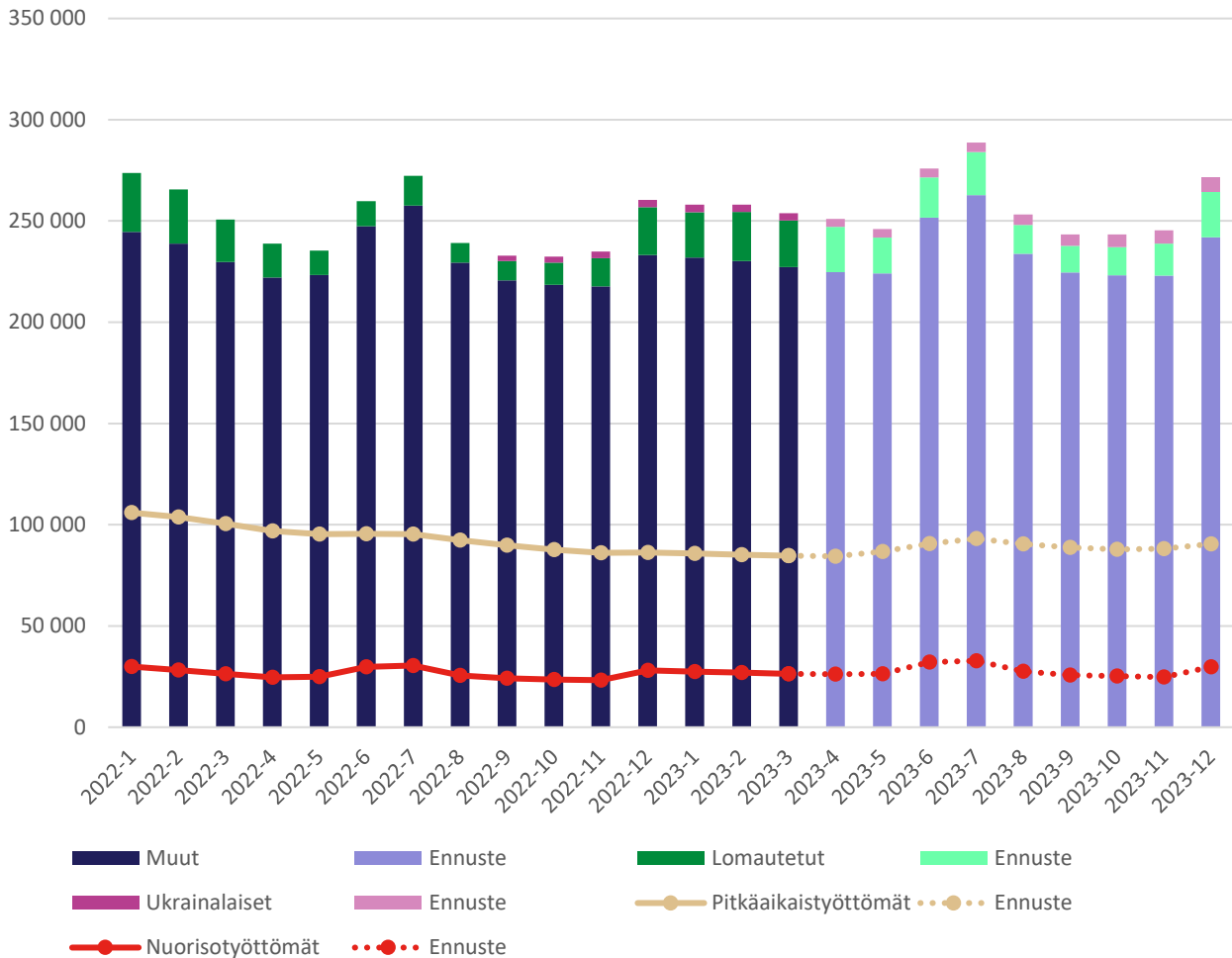

Lähde: TEM, työnvälitystilasto, ennustelaskelmat*

Kokoaikaisesti lomautettujen määrä nousi hetkellisesti jyrkästi koronapandemian aikana vuonna 2020, mutta kääntyi myös nopeasti laskuun. Kausivaihtelu huomioiden (lomautuksia on yleensä eniten vuoden vaihteessa ja vähiten elokuussa) lomautusten määrä oli alimmillaan alkusyksystä 2022, mutta on sen jälkeen ollut kasvussa. Komponenttipula ja välituotteiden saatavuusongelmat ovat vaihtuneet kustannustason nousuun niin energian hinnoissa kuin laajemmaltikin, mikä on johtanut rakennushankkeiden lykäämiseen ja tuotannon supistamiseen teollisuudessa. Suhdanteen odotetaan kuitenkin kääntyvän ja työvoiman kysynnän kääntyvän kasvuun vuonna 2024.

Oma tekijänsä työttömien työnhakijoiden määrän trendikäännteelle on tilapäisen suojelun statukselle Suomeen saapuneiden ukrainalaispakolaisten rekisteröityminen TE-palveluihin maaliskuusta 2022 alkaen. Kevään ja kesän aikana ukrainalaisten työttömien työnhakijoiden määrä on kasvanut muutamasta sadasta hengestä lähes 4 000 henkeen, ja määrän ennustetaan jatkavan kasvuaan. Ennustearvio on, että ukrainalaispakolaisten lukumäärä työttömyysrekisterissä tulee ennusteperiodilla jäämään kuitenkin alle 10 000 henkeen. Ukrainalaisia on Suomessa tällä hetkellä noin 40 000, joista työikäisiä on noin 30 000, eli potentiaalisia TE-hallinnon asiakkaita olisi vielä paljon. Kotikuntaa on kuitenkin hakenut vain noin 3 000 henkilöä, vaikka tähän oikeutettuja olisi noin 20 000 ja TE-palveluiden piirissä oli maaliskuussa vain 8 500 ukrainalaista (työttömänä 3 700, muut esim. palveluissa). Ukrainalaisista myös muutama sata henkeä kuukaudessa lopettaa työnhakunsa, pääasiassa työllistymisen johdosta.

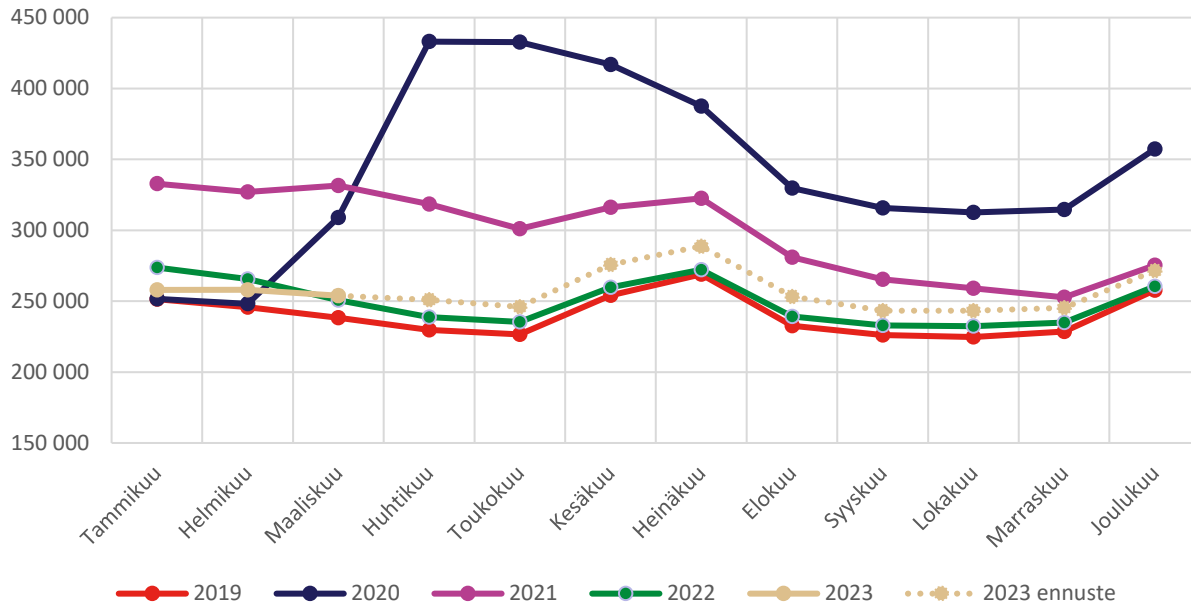
Kuvio 18. Kuukausikohtainen ennustenäkymä työttömien työnhakijoiden, pitkäaikaistyöttömien ja nuorisotyöttömien määrästä

Lähde: TEM, työnvälitystilasto, ennustelaskelmat

Maaliskuussa 2023 työttömiä työnhakijoita (ml. lomautetut) TE-palveluissa oli 254 000, mikä on 3 000 enemmän kuin edeltävän vuoden 2022 maaliskuussa (kuvio 19). Työttömien määrä ylitti nyt maaliskuussa koronan jälkeen ensimmäistä kertaa edeltävän vuoden vastaavan kuukauden tason. Työttömyys lisääntyy vuoden puolenvälin tienoille, mutta loppuvuodesta taso ei enää nouse.

Kuvio 19. Työttömien työnhakijoiden määrä kuukausittain vuosina 2019–2023

Lähde: TEM, työnvälitystilasto, ennustelaskelmat

Työttömien ennusteura on olennaisesti synkempi kuin viime keväänä

Vuodenvaihteen kehitys on ollut syksyn ennusteen mukaista. Työttömien työnhakijoiden määrä vuoden ensimmäisellä kvartaalilla oli 257 000, kun viime syksyn ennuste-estimaatti vastaavalle ajankohdalla oli 254 000. Verrattuna viime syksyyn, ennustenäkymä nyt keväällä 2023 on edelleen varsin saman kaltainen kuin viime syksynä (kuvio 19). Vuodelle 2023 ennustetaan nyt 257 000 työtöntä, kun viime syksynä ennustenäkymä oli 251 000. Vuodelle 2024 työttömien työnhakijoiden määräksi ennustetaan nyt 257 000, kun vielä syksyllä ennustettiin 262 000. Erot ovat siis pieniä. Muutosten taustalla on hieman synkistynyt suhdannekehitys ja muutokset tilapäistä suojelua saavien ukrainalaisten rekisteröitymisessä työttömiksi työnhakijoiksi.

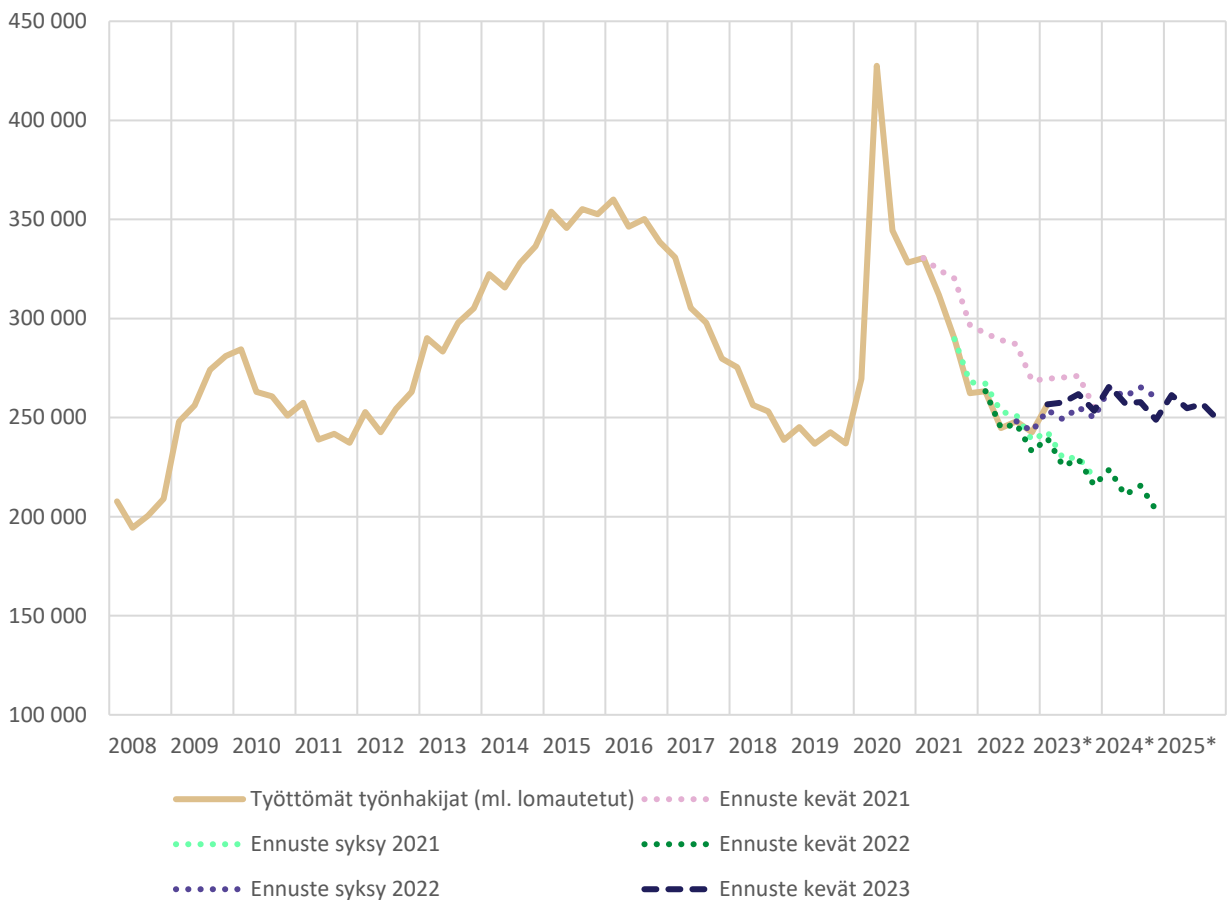
Energian kustannustason noustessa viime syksyn ennusteen riskeissä oli energiaintensiivisen teollisuuden lomautusaalto talven aikana. Leudon talven ansiosta seuraukset olivat onneksi maltilliset ja pahimmat riskit eivät toteutuneet. Lomautusten määrä on kuitenkin ollut suurempi, kuin mitä syksyllä suhdanneennusteen perusteella arvioitiin ja nyt vuoden ensimmäisellä kvartaalilla lomautettuja oli jo 23 000 kun syksyn ennustenäkymys vastaavalle ajankohdalle oli 14 000. Suhdannenäkymän synkistyminen ja lomautusten nopeampi lisääntyminen hieman synkistävät ennustenäkymäämme kuluvana vuonna.

Ukrainalaisten virta työttömiksi työnhakijoiksi sen sijaan on kehittynyt odotuksia vähäisempänä. Tilapäisen suojelun statuksella olevien ukrainalaisten työttömien työnhakijoiden määrä oli vuoden ensimmäisellä kvartaalilla 3 700, kun vielä syksyllä odotettiin määrän ylittävän 6 000. Ukrainalaisten rekisteröitymiseen työttömiksi työnhakijoiksi vaikuttaa palvelujärjestelmän toimivuus ja henkilöiden oma motivaatio Suomeen integroitumiseen, mikä on yhteydessä sodan kesto. Ukrainalaisia on Suomessa tällä hetkellä noin 40 000, joista työikäisiä on noin 30 000, eli potentiaalisia TE-hallinnon asiakkaita olisi vielä paljon. Kotikuntaa on kuitenkin hakenut vain noin 3 000 henkilöä, vaikka tähän oikeutettuja olisi noin 20 000 ja TE-palveluiden piirissä oli maaliskuussa vain 8 500 ukrainalaista (työttömänä 3 700, muut esim. palve-

luissa). Ukrainalaisista myös muutama sata henkeä kuukaudessa lopettaa työnhakunsa, pääasiassa työllistymisen johdosta. Kehitystä on vaikea ennakoida, mutta ennustenkemys tällä hetkellä on, että ennusteperiodilla ukrainalaisten määrä työttöminä työnhakijoina kasvaa, mutta kehitys on hitaampaa kuin mitä syksyllä ennakoitiin.

Vuonna 2023 työttömiä työnhakijoita ennustetaan olevan keskimäärin 257 000, eli vuoteen 2022 verrattuna työttömyys kasvaa 8 000 hengellä. Vuonna 2024 työttömien työnhakijoiden määrän ennustetaan pysyttelevän 257 000 tuntumassa, ja vuonna 2025 laskevan 255 000 henkilöön.¹³

Kuvio 20. Työttömien työnhakijoiden määrän toteutunut kehitys ja ennusteet

Lähde: TEM, työnvälitystilasto, ennustelaskelmat*

Pitkäaikaistyöttömyys kääntyy kasvuun

Koronakriisin aiheuttama poikkeustila johti monella työn menettämiseen ja työttömyyden pitkittymiseen. Työmarkkinoiden kova veto koronakriisistä toivuttaessa onneksi käänsi myös pitkäaikaistyöttömyyden

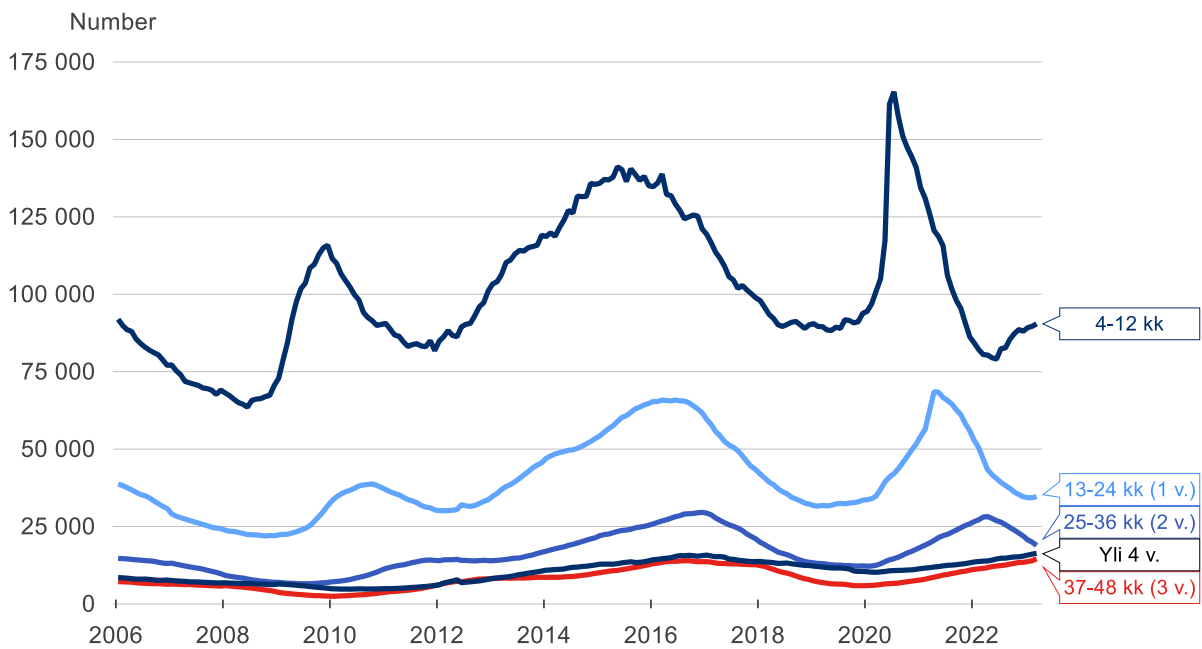
¹³ 75 % luottamusvälillä ennusteen virhemarginaali on vuodelle 2023 +/- 12 000 hlö, vuodelle 2024 +/- 31 000 hlö ja vuodelle 2025 +/- 76 000 hlö.

reippaaseen laskuun. Pitkäaikaistyöttömiä oli pahimmillaan 114 000 kesällä 2021, kun lukema nyt maaliskuussa oli enää 85 000. Pitkäaikaistyöttömyyden lasku on nyt kuitenkin pysähtymässä ja yli vuoden työttömänä olleiden määrän ennustetaan kääntyvän kasvuun nyt toukokuussa 2023 ja jatkuvan ennusteperiodin loppuun asti. Pitkäaikaistyöttömyys jää siten hyvin paljon korkeammalle tasolle kuin ennen koronakriisiä, jolloin pitkäaikaistyöttömiä oli vain 62 000.

Pitkäaikaistyöttömyyttä ajaa ylös alkavien työttömyysjaksojen pitkittyminen. Viime aikoina pitkäaikaistyöttömyyden laskua on tullut erityisesti 1–2 vuotta kestäneiden jaksojen vähenemästä. Hieman alle vuoden työttömänä olleita on tällä hetkellä varsin paljon, ja näistä suuri osa ylittää pitkäaikaistyöttömyyden rajan tulevina kuukausina, mikä kääntää vuoden kestäneiden jaksojen määrän kasvuun. Myös kaksi vuotta kestäneiden työttömyysjaksojen laskun ennustetaan pysähtyvän.

Samaan aikaan yli kolme vuotta kestäneitä työttömyysjaksoja on entistä enemmän. Näyttää siltä, että koronakriisin myötä työttömäksi jääneistä hyvin suuri osa siirtyy erittäin pitkäkestoisiin työttömyyksiin. Kun ennen koronakriisiä vähintään kolme vuotta työttömänä olleita oli 16 000, on määrä nyt 30 000.

Kuvio 21. Työttömien työnhakijoiden määrä eri kestoryhmissä. Kausitasoitettu.

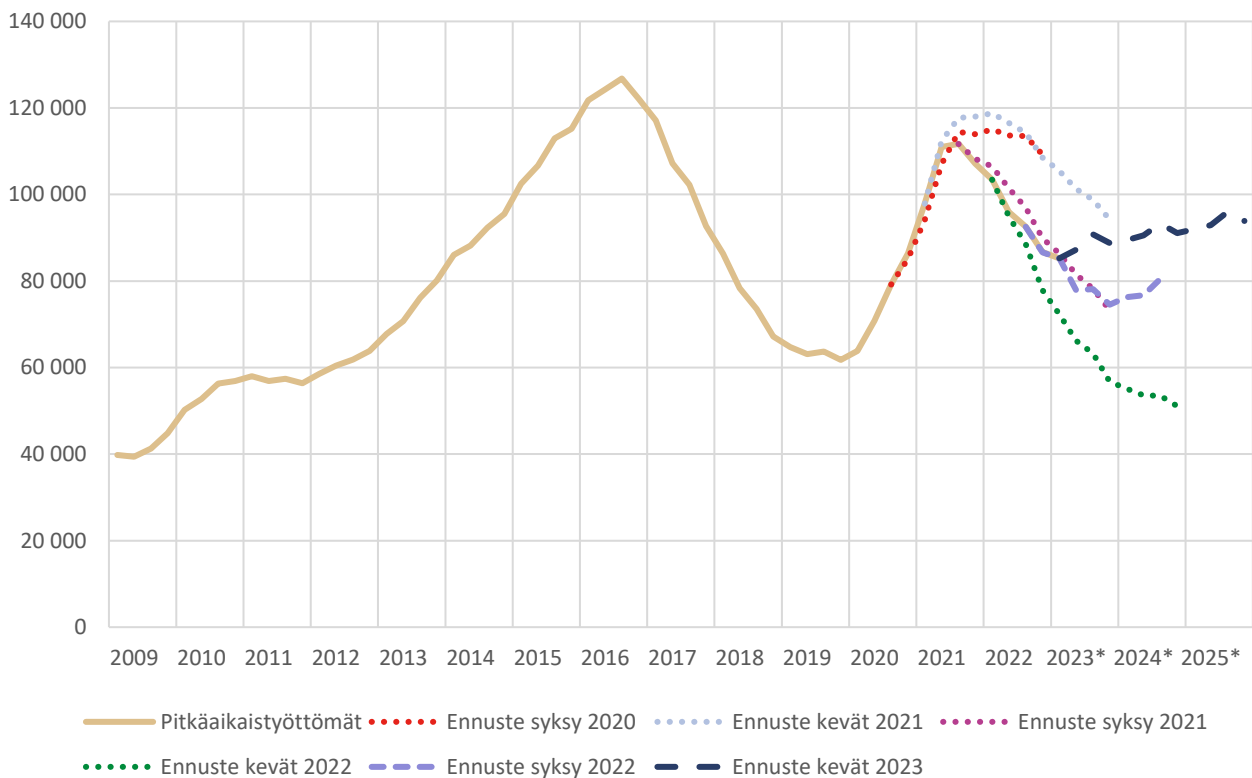

Lähde: TEM, työnvälitystilasto

Vuoden vaihteen kehitys pitkäaikaistyöttömien osalta on ollut viime syksyn ennusteuran mukaista. Pitkäaikaistyöttömiä oli vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä 85 000, kun syksyn ennusteenäkymys oli 87 000. Suhdanteen aiempaa suuremmasta viilenemisestä ja työttömyyden kestojen pitkittymisestä johtuen pitkäaikaistyöttömyyden ennusteenäkymä on synkistynyt verrattuna erityisesti vuoden 2024 osalta. Kuluvalle vuodelle 2023 pitkäaikaistyöttömyyden ennakoidaan kasvavan 88 000, mikä on kaksi tuhatta enemmän kuin mitä syksyllä ennakoitiin. Vuodelle 2024 pitkäaikaistyöttömien määräksi ennakoidaan 91 000, mikä on jo 14 000 enemmän kuin mitä syksyllä ennakoitiin.¹⁴

Pitkäaikaistyöttömyyden ennusteen merkittävin epävarmuustekijä on käynnissä olevat muutokset TE-palveluissa. TE-palvelut ovat siirtymässä kunnille vuoden 2025 alusta ja jo tällä hetkellä on käynnissä kuntakokeiluja, joissa kunnat ottavat vastuun palvelujen järjestämisestä. Siirtoon liittyvä kannustava rahoitusmalli tulee käyttöön 2025. Mallin tavoite on kannustaa puuttumaan työttömyyden pitkittymiseen nykyistä varhaisemmin ja sen työllisyysvaikutukseksi on arvioitu 7 – 10 000 lisätyöllistä¹⁵. Näitä politiikka-muutoksia ei ole huomioitu ennusteessa ja ne muodostavat näin ollen riskin ennusteelle. Pitkäaikaistyöttömyyden taso voi perustellusti kehittyä myös nykyiseen trendiin ja suhdannenäkymään perustuvaa ennustetta myönteisemmin.

Kuvio 22. Pitkäaikaistyöttömien määrän toteutunut kehitys ja ennusteet

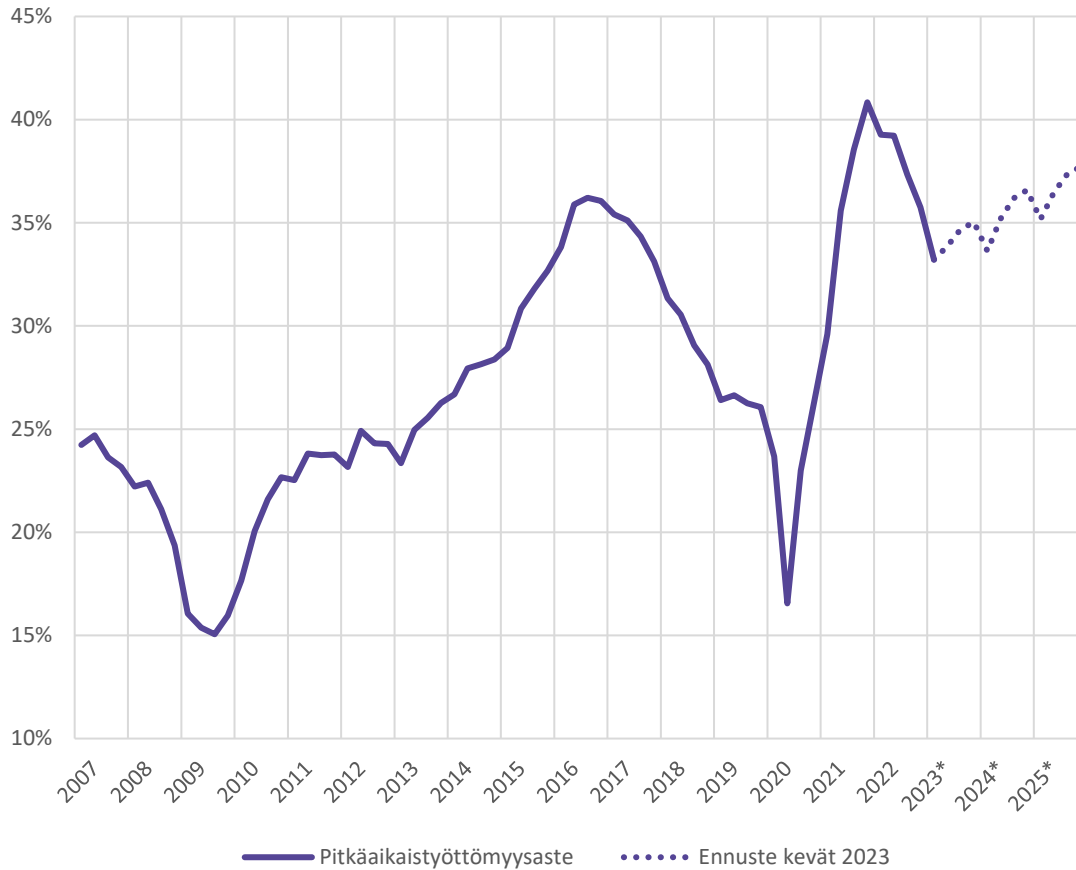
Lähde: TEM, työnvälitystilasto, ennustelaskelmat*

¹⁴ 75 % luottamusväliällä ennusteen virhemarginaali on vuodelle 2023 +/- 5 000 hlö, vuodelle 2024 +/- 18 000 hlö ja vuodelle 2025 +/- 32 000 hlö.

¹⁵ <https://tem.fi/te-palvelut-2024-uudistus>

Pitkäaikaistyöttömyysasteen ennätys on onneksi jo takana päin, mutta pitkäaikaistyöttömyyden kasvusta johtuen pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista työttömistä työnhakijoista palaa jälleen kasvu-uralle. Ennusteenäkemyksen mukaan pitkäaikaistyöttömyysaste asettuu kuluvana vuonna 34 prosenttiin ja nousee ensi vuonna 35 prosenttiin ja vuonna 2024 edelleen 37 prosenttiin (kuvio 23).

Kuvio 23. Pitkäaikaistyöttömyysasteen toteutunut kehitys ja ennuste

Lähde: TEM, työnvälitystilasto, ennustelaskelmat*

Nuorten työttömien määrän lasku pysähtynyt

Ennusteen mukaan nuorisotyöttömyyden lasku on nyt pysähtynyt ja alle 25-vuotiaiden työttömien määrässä tullaan näkemään lievää kasvua vuoden 2024 alkuun asti. Tämän jälkeen suhdannenäkymä on jo myönteisempi ja nuorisotyöttömyydessäkin nähdään lievää positiivista kehitystä vuotta 2025 kohti. Muutokset ovat kuitenkin pieniä ja alle 25-vuotiaiden määrä pysyttelee koko ennustejakson 27 000 tuntumassa kun se päättyneenä vuonna 2022 oli lähempänä 26 000:tta.

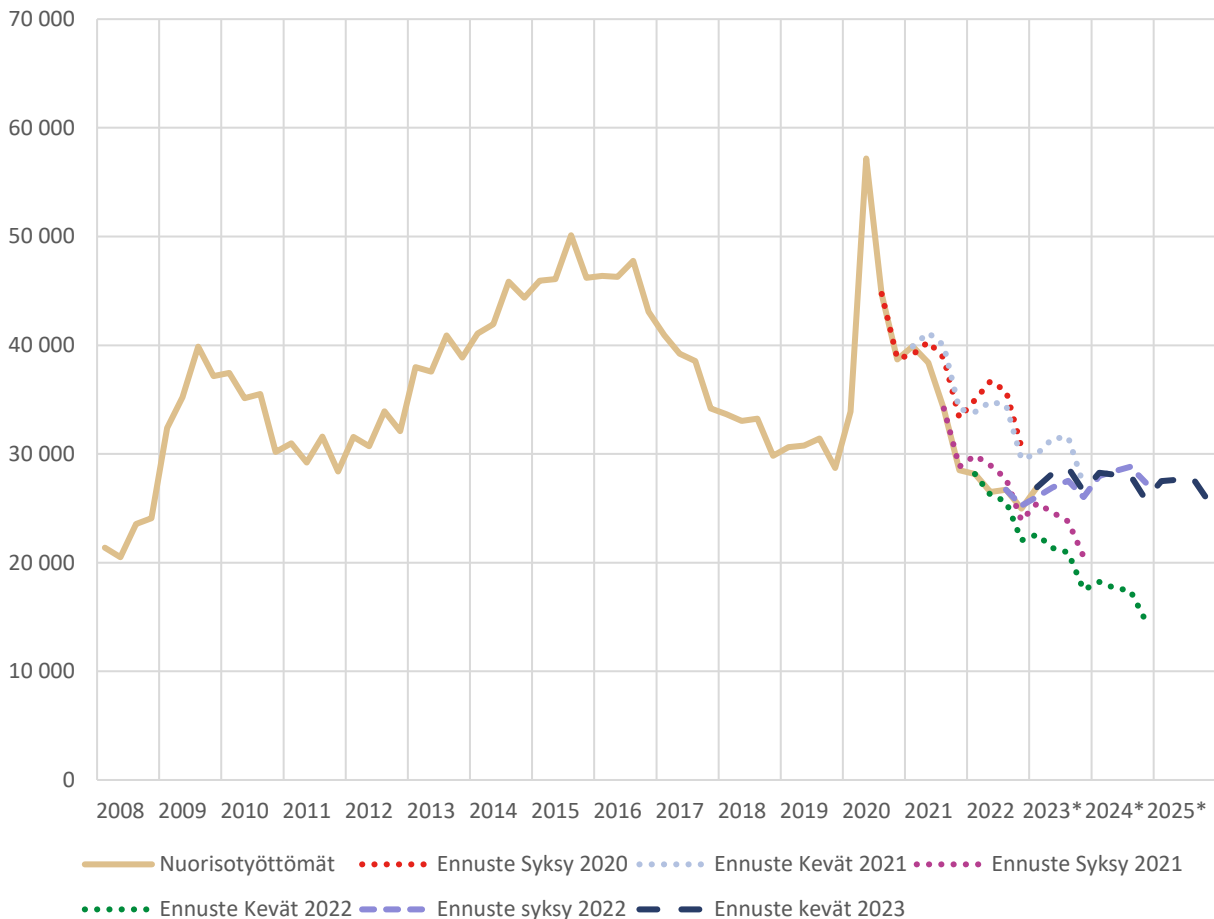
Nuorisotyöttömien määrän kehitys noudattelee melko tarkasti työttömien työnhakijoiden määrän trendiä ja taustalla ovat pitkälti samat syyt kuin muussakin työttömyydessä: talousnäkömyiden heikkeneminen.

Lisäksi 15–25-vuotiaiden ikäluokka ei enää ennusteperiodilla supistu aiempien vuosien tapaan, vaan kasvaa jopa 10 000 tuhannella vuoden 2025 loppuun mennessä (kääntyäkseen jälleen laskuun myöhemmin). Nuorten työttömien osuus nuorten väestöstä palaa vuoden 2025 loppuun mennessä samalle tasolle (4,1 %) kuin mitä se oli alimmillaan koronakriisin jälkeen 2022 lopussa.

Huolimatta hyvin lievästä kasvusta ennusteperiodin alussa, nuorisotyöttömyys jää kuitenkin selvästi alle pitkän aikavälin keskiarvon ja myös koronakriisiä edeltävää suhdannehuippua.

Nuorisotyöttömiä ennustetaan olevan keskimäärin 27 600 vuonna 2023, 27 600 vuonna 2024 ja 27 200 vuonna 2025 (ks. kuvio 24).¹⁶

Kuvio 24. Nuorisotyöttömien määrän toteutunut kehitys ja ennusteet

Lähde: TEM, työnvälitystilasto, ennustelaskelmat*

5. YHTEENVETO

Alla oleva tasetaulukko (taulukko 2) kokoaa yhteen työmarkkinaennusteen keskeiset luvut. 20–64-vuotiaiden työllisyysaste pysyy ennallaan 78,1 prosentissa vuonna 2023 ja kasvaa 0,1 prosenttiyksiköllä vuonna 2024. Vuonna 2025 työllisyysaste nousee 78,7 prosenttiin. Vanhan ikäryhmittäen mukainen 15–64-vuotiaiden työllisyysaste on tänä vuonna 73,7 %, vuonna 2024 73,8 % ja 74,2 % vuonna 2025.

¹⁶ 75 % luottamusväliällä ennusteen virhemarginaali on vuodelle 2023 +/- 2 000 hlö, vuodelle 2023 +/- 5 000 hlö ja vuodelle 2024 +/- 9 000 hlö.

Työttömyys kääntyy jälleen kasvuun. Työttömyysaste nousee kuluvana vuonna 7,0 prosenttiin ja ensi vuonna 7,1 prosenttiin. Vuonna 2025 työttömyysaste kääntyy jälleen laskuun ja laskee 6,8 prosenttiin (ks. tarkemmin luku 2).

Työikäisen, 15–74-vuotiaan, väestön määrän ennustetaan jatkavan laskuaan tulevina vuosina Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaisesti. Viime vuosina voimistunut nettomaahanmuutto on saanut aikaan pientä kasvua 25–54-vuotiaiden ikäryhmään. Nettomaahanmuuton volyyymi tulevina vuosina voi olennaisesti muuttaa työvoiman tarjontaa, mutta ei yksinään riitä korvaamaan työmarkkinoiden poistumaa. Väestön työvoimaosuuden kasvun ennustetaan jatkuvan, mutta olennaisesti aiempia vuosia hitaampana (ks. luku 3).

TE-hallinnon asiakasrekistereihin perustuva työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi valtavasti koronaepidemian seurauksena, mutta sittemmin työttömyys on laskenut takaisin korona- ja edeltävän tason tuntumaan. Aivan vuoden 2019 tasoa ei kuitenkaan tulla ennusteperiodilla saavuttamaan, sillä suhdanteen kääntymisen myötä työttömien työnhakijoiden määrä on kääntymässä kasvuun ja vuonna 2023 ennustetaan olevan 257 000 työtöntä työnhakijaa, mikä on 7 000 enemmän kuin edeltävänä vuonna. Vuonna 2024 työttömien määrä pysyy vakaana ja vuonna 2025 vähenee 2 000 hengellä kysynnän kasvun myötä. Pitkäaikaistyöttömyyden lasku tulee niin ikään taittumaan ja kääntyy kasvuun. Pitkäaikaistyöttömyyden ennustetaan jäävän ennusteperiodilla koronapandemiaa edeltävää tasoa selvästi korkeammaksi.

Taulukko 2. Työvoimataseen kehittyminen vuosina 2021–2022 sekä ennuste vuosille 2023–2025 (tuhatta henkeä)

	2020	2021	Ennuste 2023–2025				2025	Muutos				
			2022	2023	2024	2025		2020–21	2021–22	2022–23	2023–24	2024–25
Työikäinen väestö 15–74	4133	4 123	4 120	4 122	4 111	4 105	-10	-3	2	-11	-6	
Työikäinen väestö 15–64	3421	3 417	3 421	3 432	3 431	3 430	-4	4	11	-2	-1	
Työikäinen väestö 20–64	3124	3 117	3 116	3 123	3 118	3 115	-7	-1	7	-5	-3	
Työvoima 15–74	2704	2 766	2 809	2 821	2 826	2 837	62	43	12	5	10	
Työlliset 15–74	2495	2 555	2 619	2 624	2 625	2 643	60	64	5	1	18	
Työvoimaosuus, % (15–74-v.)	65,4	67,1	68,2	68,5	68,8	69,1	1,7	1,1	0,25	0,30	0,35	
Työllisyysaste, % (15–64-v.)	70,7	72,3	73,8	73,6	73,7	74,2	1,6	1,5	-0,2	0,0	0,5	
Työllisyysaste, % (20–64-v.)	75,2	76,6	78,1	78,0	78,1	78,7	1,4	1,5	-0,1	0,1	0,6	
Työttömät	209	212	190	197	201	194	3	-22	7	4	-7	
Työttömyysaste, % (15–74-v)	7,7	7,7	6,8	7,0	7,1	6,8	0,0	-0,9	0,2	0,1	-0,3	
Työttömät työnhakijat	342	299	250	257	257	255	-43	-49	7	0	-2	
Pitkäaikaistyöttömät	75	107	95	88	91	94	32	-12	-7	3	3	
Alle 25-vuotiaat	44	35	27	28	28	27	-9	-8	1	0	-1	
Lähteet: Tilastokeskus (työvoimatutkimus) ja TEM (työnvälitystilasto, ennustelaskelmat)												

Liite 1: Menetelmäseloste

Työmarkkinaennusteessa on laskettu ennustesarjat keskeisillä työmarkkinatilastojen tiedoille Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen ja työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston käsittein. Työvoimatutkimuksessa on käytetty vuoden 2021 alun menetelmä uudistuksen jälkeistä uutta sarjaa¹⁷. Työvoimatutkimuksen osalta ennustesarjat on laskettu seuraaville tiedoille:

- työkäinen väestö (15–74, 15–64 ja 20–64-vuotiaat)
- työllisyys (15–74, 15–19 ja 65–74-vuotiaat)
- työllisyysaste (15–64 ja 20–64-vuotiaat)
- työttömyys (15–74-vuotiaat)
- työttömyysaste (15–74-vuotiaat)
- työvoima (15–74-vuotiaat)
- työvoima-aste (15–74-vuotiaat)

Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston tiedot perustuvat TE-toimistojen asiakasrekisterin tietoihin. Työnvälitystilaston osalta ennustesarjat on laskettu seuraaville tiedoille:

- työttömät työnhakijat
- kokoaikaisesti lomautetut
- pitkäaikaistyöttömät
- nuorisotyöttömät

Kyseisten tilastosarjojen lisäksi ennusteissa on käytetty Tilastokeskuksen neljännesvuositilinpidoon BKT:n volyymin muutosta ja valtiovarainministeriön syksyn 2022 taloudellisen katsauksen BKT-ennustetta. BKT:n volyymin neljännesvuosittainen muutos ja valtiovarainministeriön BKT-ennuste on yhdistetty muuttamalla molempien aikasarjojen liukuvat keskiarvot uudelleen liukuvaksi keskiarvoksi. Tämä tekninen muutos on tehty siksi, että BKT:n muutokset näkyvät työllisyydessä viiveellä.

Työkäisen väestön ennusteessa hyödynnettiin Tilastokeskuksen väestörakennetilastoa, työvoimatutkimuksen väestötietoja ja Väestöennusteen 2021 tietoja. Väestöennuste 2021 on korjattu vastaamaan työvoimatutkimuksen väestökäsitettä muuttamalla vuoden lopun tieto vuosikeskiarvoksi. Lisäksi ennustetta on korjattu toteutuneella nettomaahanmuutolla, jotta ennusteura vastaisi paremmin toteutunutta väestökehitystä. Lisäksi on huomioitu karkealla tasolla arvio vuonna 2023 kotikunnan saavista tilapäisen suojelun statuksella Ukrainasta Suomeen saapuneista.

Työllisten lukumäärän ennusteessa selittäväenä muuttajana on käytetty BKT:n volyymin muutosta ja sen ennustetta. Työllisten lukumäärän ennustemallit on laskettu myös erikseen muuttamalla työlliset ensin kokoaikaekvivalenteiksi, eli suhteuttamalla työllisten määrä osa-aikaisten osuuteen ja tehtyihin työtunteihin, ja muuttamalla ennusteaikasarja takaisin absoluuttisiksi lukumääriksi. Ennusteessa on huomioitu sekä neljännesvuosi- että vuositaso muutokset. *Työllisyysaste* on tuotettu laskennallisesti työllisten ennusteen osuutena työkäisen väestön ennusteesta.

Työvoimaosuuden taustamuuttujina käytettiin BKT-tietoa (liukuva keskiarvo) sekä väestömäärä- ja ennustetietoa. Työvoimaosuus ennustettiin neljälle ikäryhmälle (15–24-vuotiaat, 25–54-vuotiaat, 55–64-vuotiaat ja 65–74-vuotiaat), jonka jälkeen saatujen estimaattien ja väestötietojen perusteella laskettiin ennusteet ikäryhmittäisille työvoiman määrille. Tämän jälkeen saadut työvoiman määrät summattiin, jotta

¹⁷ [Työvoimatutkimuksen uudistus | Tilastokeskus](#) ja [Miten uusia työllisyyslukuja pitäisi ymmärtää – nykyisiä ja menneitä? | Tieto&trendit \(stat.fi\)](#)

saatiin työvoiman määrän ennuste koko työikäiselle väestölle. *Työvoiman* määrä on tuotettu laskennallisesti työvoimaosuuden ja työikäisen väestön ennusteiden osamääränä.

Työttömyys on tuotettu laskennallisesti työvoiman ja työllisten ennusteiden määrän erotuksena. *Työttömyysaste* on tuotettu laskennallisesti työttömien ja työvoiman ennusteen osamääränä.

Työnvälitystilaston mukainen työttömyyden rakenteen ennuste jakaantuu kolmeen osaan: työttömien työnhakijoiden (ml. lomautetut) kokonaismäärän, pitkäaikaistyöttömyyden ja nuorisotyöttömyyden ennusteisiin.

Työttömien työnhakijoiden kokonaismäärän ennuste on laadittu siten, että määrää on ennustettu aluksi ilman taustamuuttujia yhdeksän kuukauden päähän eli vuoden 2023 loppuun asti. Tässä ennusteessa lomautettujen ja muiden työttömien määrää on ennustettu erikseen. Työttömien työnhakijoiden määrän neljännesvuosittainen ennuste vuoden 2024 ensimmäisestä neljänneksestä vuoden 2025 loppuun asti on laadittu yhdeksän kuukauden päähän ulottuvan ennusteen pohjalta. Neljännesvuosiennusteessa työttömät ja lomautetut ovat yhdessä. Neljännesvuosittaisessa ennusteena selittävänä muuttujana on käytetty edellä kuvattuja BKT-tietoja.

Lomautettujen määrää on ennustettu erillisellä mallilla vuoden 2023 loppuun saakka. Lomautettujen määrän ennuste on rakennettu omalla kuukausitasoisella karkealla mallinnuksellaan, joka perustuu tilastolliseen aikasarjaennusteeseen alkavien lomautusjaksojen määrästä ja lomautusjaksojen keston oletettuun jakaumaan. Mallinnus olettaa työttömyyden keston jakauman säilyvän ennallaan, huomioiden kuitenkin kausivaihtelu. Malli vastaa karkeammalla tasolla aiemmin käytettyä päiväkohtaisesta lomautettujen määrän ennustemallia¹⁸.

Pitkäaikaistyöttömyyttä on ennustettu vuoden 2023 loppuun asti työttömyyden kestoryhmien avulla. Tällaisessa ennusteessa oletetaan, että jokainen aiempi työttömyyden kestoryhmä selittää tietyllä viiveellä seuraavan kestoryhmän kokoa, koska osa työttömistä jatkaa edelleen seuraavaan kestoryhmään. Vuoden 2024 alusta vuoden 2025 loppuun asti ulottuva pitkäaikaistyöttömyyden neljännesvuosittainen ennuste on laadittu kestoryhmäennusteen pohjalta siten, että selittävänä muuttujana on käytetty aiemmin laadittua työttömien työnhakijoiden määrän ennustetta.

Nuorisotyöttömien määrää on aluksi ennustettu vuoden 2023 loppuun asti ilman taustamuuttujia, minkä jälkeen ennuste on laadittu vuoden 2024 alusta vuoden 2024 loppuun asti siten, että selittävänä muuttujana on käytetty työttömien työnhakijoiden määrän ennustetta kyseiselle ajalle.

Useissa ennustemalleissa koronakriisin vaikutus on kontrolloitu määrittämällä eräiden kuukausien ja vuosineljännesten luvut poikkeaviksi havainnoiksi (engl. *outlier*). Havainnot on määriteltä poikkeaviksi sen vuoksi, että vuoden 2020 aikana työttömien työnhakijoiden, ja ennen kaikkea lomautettujen, määrissä nähtiin poikkeuksellinen piikki. Jos näitä havaintoja ei olisi määritetty poikkeaviksi, ennustemallit tuottaisivat hyvin todennäköisesti virheellisiä estimaatteja. Koronakriisin aiheuttamia ennusteen laatimisen haasteita ovat kuvanneet tarkemmin Mähönen ja Alatalo (2020)¹⁹.

¹⁸ Ks. Mähönen, Erno (2020). Työmarkkinatilanteen päiväkohtainen seuranta korona-aikana. Työpoliittinen aikakauskirja 2/2020 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-575-1>

¹⁹ Mähönen, Erno & Alatalo, Johanna (2020). Työmarkkinoiden ennustaminen koronakriisin keskellä. Työpoliittinen aikakauskirja 4/2020 [TEM_tyopoliittinen_alkuosa_4_2020_ver2.pdf](https://tem.fi/tyopoliittinen_alkuosa_4_2020_ver2.pdf) (valtioneuvosto.fi)

Ennustemallien virhemarginaaleissa on huomioitu mallinnuksen keskivirheistä koituva epävarmuus 75 % luottamusvälillä. Virhemarginaaleissa ei kuitenkaan ole erikseen huomioitu selittävinä muuttujina käytettyjen ennustemallien omia virhemarginaaleja.

Ennusteessa on arvoitu erikseen karkeilla oletuksilla ukrainalaispakolaisten vaikutusta työmarkkinatilastointiin ennusteperiodin aikana.

Aikasarja-analyysit on toteutettu ARIMA-menetelmällä SPSS-ohjelmiston Forecasting-lisäosaa hyödyntäen. Kvantitatiivisten aikasarjaennusteiden lisäksi lopullisissa ennusteissa on hyödynnetty erilaisia suhdanneindikaattoreita sekä huomioitu kvalitatiivisia politiikkatekijöitä. Tarkemmin käytetyistä malleista saa tietoa analyysin tekijöiltä.

TEM-analyyseja -verkkajulkaisusarjassa aiemmin ilmestynyt

tem.fi/julkaisut/tem-analyysit

Nio Ilkka (1/2008); **Työvoimatoimistojen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arviointi – esimerkkinä rakenteellisen työttömyyden alentaminen**

Torvi Kai (2/2008); **Maahanmuutto vastauksena työvoiman saatavuuteen – loppuraportti**

Nio Ilkka – Torvi Kai – Tuomaala Mika (3/2008); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin talous- ja työmarkkinaennuste, kevät 2008**

Nio Ilkka – Sardar Paula (4/2008); **Työvoimapolitiisilta toimenpiteiltä sijoittuminen vuosina 2005 ja 2006**

Tuomaala Mika (5/2008); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa vuonna 2007**

Alatalo Johanna – Tuomaala Mika (6/2008); **Alueelliset rakennemuutokset**

Mella Ilkka (7/2008); **Maakuntien suhdannekehitys**

Nio Ilkka – Torvi Kai – Tuomaala Mika (8/2008); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin talous- ja työmarkkinaennuste, syyskuu 2008**

Tuomaala Mika – Torvi Kai (9/2008); **Kohti työperusteista maahanmuuttoa: Ulkomailta palkattavan työvoiman tarpeen arviointi**

Alatalo Johanna – Räisänen Heikki (10/2009); **Työttömyysturvan uudistuslinjausten ex ante -vaikutusarviointia**

Nio Ilkka – Torvi Kai – Tuomaala Mika (11/2009); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin talous- ja työmarkkinaennuste, kevät 2009**

Heinonen Ville – Kangaspunta Kirsi – Räisänen Heikki – Sardar Paula (12/2009); **Työllisyys ja työttömyys eri koulutustasoilla – tilastollinen tarkastelu**

Tuomaala Mika (13/2009); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa vuonna 2008**

Alatalo Johanna – Torvi Kai (14/2009); **Joustoturva Suomen työmarkkinoilla: indikaattorit ja niiden tulkinta**

Mella, Ilkka (15/2009); **Maakuntien suhdannekehitys 2007–2009**

Alatalo Johanna – Nio Ilkka – Tuomaala Mika (16/2009); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin talous- ja työmarkkinaennuste, syyskuu 2009**

Kaarna Anssi (17/2009); **Väestön hyvinvointi alueilla – tilastollinen katsaus**

Nio Ilkka – Sardar Paula (18/2009); **Työvoimapolitiisilta toimenpiteiltä sijoittuminen vuosina 2006 ja 2007**

Räisänen Heikki – Tuomaala Mika (19/2010); **TE-toimistojen tuottavuus ja työpaikkojen täytön tehokkuus**

Kaarna Anssi – Mella Ilkka (20/2010); **Maakuntien suhdannekehitys 2008–2010**

Nio Ilkka – Tuomaala Mika (21/2010); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2010**

Tuomaala Mika (22/2010); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa vuonna 2009**

Kaarna Anssi – Mella Ilkka (23/2010); **Maakuntien suhdannekehitys 2008–2010**

Nio Ilkka – Sardar Paula (24/2010); **Työvoimapolitiittisilta toimenpiteiltä sijoittuminen vuonna 2008**

Alatalo Johanna – Nio Ilkka – Tuomaala Mika (25/2010); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, syksy 2010**

Alatalo Johanna – Räisänen Heikki – Tuomaala Mika (26/2010); **Työvoiman rekrytointi taantumassa – julkisen työnvälityksen näkökulma**

Alatalo Johanna – Räisänen Heikki – Tiainen Pekka (27/2010); **Lainsäädännön työllisyysvaikutusten arviointi ja taloudelliset vaikutukset**

Avikainen Ahti – Kerminen Päivi – Korhonen Tiina – Murto Mikko – Peura Jari (28/2010); **Työhönsoitamisesta työn tarjoamiseen – työhönsoitusten käyttöä koskeva selvitys ja kehittämissesitykset**

Kaarna Anssi – Mella Ilkka (29/2011); **Maakuntien suhdannekehitys 2009–2011**

Alatalo Johanna – Räisänen Heikki – Tuomaala Mika (30/2011); **Työvoimatilanne metsäalan ammateissa**

Douglas Inka – Kerminen Päivi – Meling Timo – Peura Jari (31/2011); **Työttömyysturvan menettäminen työvoimapolitiittisesti moitittavan menettelyn takia**

Alatalo Johanna – Nio Ilkka – Tuomaala Mika (32/2011); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste**

Tuomaala Mika (33/2011); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa vuonna 2010**

Nio Ilkka – Sardar Paula (34/2011); **Työvoimapolitiittisilta toimenpiteiltä sijoittuminen vuonna 2009**

Järvinieni Päivi (35/2011); **Suomen työelämän muutoskuvia 2000 luvulla – Tutkimuksesta vaikuttavaan kehittämiseen?**

Alatalo Johanna – Nio Ilkka – Tuomaala Mika (36/2011); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, syksy 2011**

Hytönen Jukka – Mella Ilkka – Pousi Anu (37/2011); **Äkillisen rakennemuutoksen alueet 2007–2011**

Räisänen Heikki (38/2011); **Rekrytoinnin mustan laatikon avaaminen: rekrytoinnin syyt, rekrytointiongelmien ja hakukanavat Suomessa v. 2010**

Mella Ilkka (39/2012); **Maakuntien suhdannekehitys 2010–2012**

Alatalo Johanna – Tuomaala Mika (40/2012); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2012**

Tuomaala Mika (41/2012); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa 2011**

Sihto Matti – Tuomaala Mika – Sardar Paula (42/2012); **Työvoimapolitiisilta toimenpiteiltä sijoittuminen vuonna 2010**

Koponen Eija-Leena – Laiho Ulla-Maija – Tuomaala Mika (43/2012); **Mistä tekijät sosiaali- ja terveysalalle – työvoimatarpeen ja -tarjonnan kehitys vuoteen 2025**

Alatalo Johanna – Tuomaala, Mika (44/2012); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin ennuste, syksy 2012**

Sihto Matti – Sardar Paula (45/2012); **Ikääntyneiden työllisyys- ja työttömyyskehitys uuden ikäpolitiikan aikana**

Honkanen Petri – Kangaspunta Seppo – Koponen Eija-Leena – Tukki Jukka – Tuohinen Titta (46/2013); **Ilmiöitä 2013 – Toimintaympäristön muutoksia, joita TEM ei voi väistää**

Räisänen Heikki (47/2013); **Onko yksikään työllisyyskokeilu onnistunut Suomessa?**

Mella Ilkka – Pouri Laura (48/2013); **Maakuntien suhdannekehitys 2011–2013**

Alatalo Johanna – Koponen Eija-Leena – Sajets Heli (49/2013); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin ennuste, kevät 2013**

Koponen Eija-Leena (50/2013); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa 2012**

Koponen Eija-Leena – Räisänen Heikki (51/2013); **Minne ja miten uudet työpaikat syntyvät?**

Alatalo Johanna – Räisänen Heikki – Sajets Heli (52/2013); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin ennuste, syksy 2013**

Sihto Matti – Sardar Paula (53/2013); **Työvoimapolitiisilta toimenpiteiltä sijoittuminen vuonna 2011**

Räisänen Heikki (54/2013); **Työtarjousten vaikutus työpaikkojen täytön ja rekrytoinnin kestoon julkisessa työnvälityksessä**

Räisänen Heikki – Sardar Paula (55/2014); **Virta-varanto -kaaviot TEM:n työnvälityksen tilastojärjestelmässä – käsitteitä, sovelluksia ja tulkintoja**

Mella Ilkka – Urjankangas Hanna (56/2014); **Maakuntien suhdannekehitys 2012–2014**

Alatalo Johanna – Hämäläinen Hanna – Räisänen Heikki (57/2014); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2014**

Vuorinen Pentti (58/2014); **Läpidigitalisoitunut maailma – Virtuaalinen tulevaisuus keskuudesamme – TrendWikiä hyödyntävä raportti**

Räisänen Heikki (59/2014); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa 2013**

Alatalo Johanna – Hämäläinen Hanna – Maunu Tallamaria (60/2014); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, Syksy 2014**

Räisänen Heikki – Järvelä Simo (61/2014); **Työtarjousten käytön lisäys – vuoden 2014 politiikka-
muutoksen arviointia**

Sihto Matti – Maunu Tallamaria – Sardar Paula (62/2014); **Työvoimapolitiisilta toimenpiteiltä sijoit-
tuminen vuonna 2012**

Kangaspunta Seppo (63/2015); **Näkökulmia digitaaliseen maailmaan, Trendwikin vuosiraportti 2015**

Alatalo Johanna – Maunu Tallamaria – Räisänen Heikki – Tuomaala Mika (64/2015); **Uusien työpaik-
kojen synty toimipaikoissa 2011–2014**

Maunu Tallamaria (65/2015); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa 2014**

Alatalo Johanna – Hämäläinen Hanna – Maunu Tallamaria (66/2015); **Työ- ja elinkeinoministeriön ly-
hyen aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2015**

Maunu Tallamaria – Sardar Paula (67/2015); **Työvoimapolitiikan palveluilta sijoittuminen vuonna
2013**

Alatalo Johanna – Hämäläinen Hanna – Maunu Tallamaria (68/2015); **Työ- ja elinkeinoministeriön ly-
hyen aikavälin työmarkkinaennuste, syksy 2015**

Räisänen Heikki – Järvinen Päivi – Hjelt Jan (69/2016); **Paikallisen sopimisen laajuus ja
ominaispiirteet eräissä Euroopan maissa**

Räisänen Heikki (70/2016); **Saavutettiin kylläntymispiste? Työtarjousten lisätyn käytön vaiku-
tus avointen työpaikkojen täyttöön ja rekrytoinnin kestoon vuonna 2015**

Alatalo Johanna – Hämäläinen Hanna – Maunu Tallamaria (71/2016); **Työ- ja elinkeinoministeriön ly-
hyen aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2016**

Maunu Tallamaria – Räisänen Heikki (72/2016); **Minne uudet työpaikat syntyvät vuonna 2015?**

Maunu Tallamaria (73/2016); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa vuonna 2015**

Tuomaala Mika (74/2016); **Palveluista sijoittuminen vuosina 2013 ja 2014**

Alatalo Johanna – Hämäläinen Hanna – Mähönen Erno (75/2016); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen
aikavälin työmarkkinaennuste, syksy 2016**

Alatalo Johanna – Mähönen Erno – Räisänen Heikki (76/2017); **Nuorten ja nuorten aikuisten työelämä
ja sen ulkopuolisuus**

Rikama Samuli (77/2017); **Voimakkaasti kasvuhakuiset pk-yritykset**

Repo Joonas (78/2017); **Maakuntien suhdannekatsaus 2017**

Alatalo Johanna – Mähönen Erno – Hämäläinen Hanna (79/2017); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen
aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2017**

Räisänen Heikki (80/2017); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa 2016**

Maunu Tallamaria – Räisänen Heikki (81/2017); **Minne uudet työpaikat syntyvät vuonna 2016?**

Rikama Samuli (82/2017); **Pk-yritysten kansainvälistyminen syksy 2017**

Alatalo Johanna – Hämäläinen Hanna – Maunu Tallamaria – Mähönen Erno (83/2017); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, syksy 2017**

Mähönen Erno – Oravainen Henrikki (84/2018); **Kauppojen aukioloaikojen vapauttaminen ja pienyrityksien asema kauppakeskuksissa**

Maunu Tallamaria (85/2018); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa 2017**

Alatalo Johanna – Hämäläinen Hanna – Maunu Tallamaria – Mähönen Erno (86/2018); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2018**

Räisänen Heikki (87/2018); **Taloukasvu ja rekrytointi julkisessa työlläytöksessä**

Tuomaala Mika (88/2018); **Aktiivisilta työvoimapolitiittisilta palveluilta avoimille työmarkkinoille sijoittuminen vuonna 2016**

Maunu Tallamaria – Räisänen Heikki (89/2018); **Minne uudet työpaikat syntyvät vuonna 2017?**

Alatalo Johanna – Hämäläinen Hanna – Mähönen Erno (90/2018); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, syksy 2018**

Alatalo Johanna – Larja Liisa – Räisänen Heikki (91/2019); **Työllisyysaste-erot Pohjoismaissa ja eräitä taustatekijöitä niille**

Alatalo Johanna – Larja Liisa – Mähönen Erno (92/2019); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2019**

Larja Liisa – Räisänen Heikki (93/2019); **Yritysten digitalisaatio ja kasvu: Pk-yritysbarometrin näkökulmia**

Larja Liisa (94/2019); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa vuonna 2018**

Tuomaala Mika (95/2019); **Aktiivisilta työvoimapolitiittisilta palveluilta sijoittuminen vuonna 2017**

Räisänen Heikki (96/2019); **Työvoima-ajan, työllisen ajan ja työttömyysajan elinkaarilaskelmia**

Alatalo Johanna – Larja Liisa – Mähönen Erno (97/2019); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, syksy 2019**

Räisänen Heikki (98/2020); **Minne uudet työpaikat syntyvät vuonna 2018?**

Larja Liisa – Räisänen Heikki (99/2020); **Omaehtoinen opiskelu työttömyysetuudella**

Alatalo Johanna – Larja Liisa – Mähönen Erno (100/2020); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2020**

Tuomaala Mika (101/2020); **Aktiivisilta työvoimapolitiittisilta palveluilta sijoittuminen vuonna 2018**

Alatalo Johanna – Mähönen Erno – Peltonen Juho (102/2020); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, syksy 2020**

Peltonen Juho (103/2020); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa vuonna 2019**

Räisänen Heikki – Ylikännö Minna (104/2021); **Minne uudet työpaikat syntyivät vuonna 2019?**

Larja Liisa – Peltonen Juho – Ylikännö Minna (105/2021); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2021**

Peltonen Juho (106/2021); **Työvoiman hankinta toimipaikoissa vuonna 2020**

Tuomaala Mika (107/2021); **Aktiivisilta työvoimapolitiittisilta palveluilta sijoittuminen vuonna 2019**

Räisänen Heikki – Ylikännö Minna (108/2021); **Minne uudet työpaikat syntyivät vuonna 2020?**

Larja Liisa – Mähönen Erno – Peltonen Juho – Ylikännö Minna (109/2021); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, syksy 2021**

Alatalo Johanna – Mähönen Erno – Ylikännö Minna (110/2021); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, kevät 2022**

Alatalo Johanna – Mähönen Erno – Ylikännö Minna (111/2022); **Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste, syksy 2022**

Räisänen Heikki – Ylikännö Minna (112/2022); **Minne uudet työpaikat syntyivät vuonna 2021?**

Larja Liisa – Peltonen Juho (113/2023); **Työvoiman saatavuus, työvoimapula ja kohtaanto-ongelmat vuonna 2022;** Työvoimatiekartat -hankkeen loppuraportti

Maunu Tallamaria – Heikki Räisänen –Mika Tuomaala (114/2023); **Pitkä työttömyys**

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet